

MONITOR SPÓŁDZIELCZY

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

Część A

Rok II.

Warszawa, dnia 10-25 września 1949 r.

Nr A 17-18

TREŚĆ NUMERU:

	Str.
poz. 105 — W sprawie Międzynarodowego Dnia Pokoju	1
poz. 106 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 19 lipca 1949 r. w sprawie zatwierdzenia kierownika Wydziału Rewizyjno-Instrukcyjnego Centrali Spółdzielni Inwalidów	2
poz. 107 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 28 lipca 1949 r. w sprawie przekazania spółdzielni przemysłu ludowego i artystycznego Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo-Państwowej	2
poz. 108 — Zarządzenie Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 1 września 1949 r. w sprawie struktury organizacyjnej Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo-Państwowej	2
poz. 109 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 15 września 1949 r. w sprawie warunków korzystania z dostaw i usług sektora prywatnego w zakresie dokonywania inwestycji oraz zawierania umów dzierżawnych	3
poz. 110 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 15 września 1949 r. w sprawie regulaminu funduszu nagród w spółdzielczości	5
poz. 111 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 15 września 1949 r. w sprawie współpracy spółdzielczości ze Związkiem Zawodowym Pracowników Spółdzielczych	7
poz. 112 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 15 września 1949 r. w sprawie przejścia w centralach spółdzielni i spółdzielniach wszystkich typów na wynagradzanie pracowników „z dołu“	7
poz. 113 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 15 września 1949 r. w sprawie rozwiązania spółdzielni	8
poz. 114 — Komunikat Biura Prawnego Centralnego Związku Spółdzielczego	8
poz. 115 — Komunikat Spółdzielczego Studium Korespondencyjnego Centralnego Związku Spółdzielczego	9
Przegląd ustawodawstwa ogólnego	9

Poz. 105.

W SPRAWIE MIĘDZYNARODOWEGO DNIA POKOJU.

Dzień 2 października będzie obchodzony na całym świecie, jako Międzynarodowy Dzień Walki o Pokój.

Dnia tego na apel Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju, setki milionów ludzi we wszystkich krajach świata będą manifestowały swą niezłomną wolę skupienia wszystkich sił wokół obozu antyimperialistycznego ze Związkiem Radzieckim na czele dla pokrzyżowania planów podżegaczy wojennych i zwycięskiej walki o pokój.

W Polsce będziemy obchodzili 2 października, jako dzień walki o zacieśnienie naszego sojuszu ze Związkiem Radzieckim, o wzrost siły gospodarczej i obronności naszej Ojczyzny, o zwiększenie naszego wkładu w dzieło walki o pokój.

Spółdzielcy polscy, którzy wraz z całym narodem odbudowują z gruzów swoją Ojczyznę i tworzą podwalny nowego, sprawiedliwego ustroju społecznego — Socjalizmu, w pełni odczuwają potrzebę spokojnej pracy. To też wezmą gremialny udział w manifestacjach pokojowych i przez podniesienie wydajności i jakości pracy dadzą najlepszą odpowiedź podżegaczom wojennym.

Wystąpienia nasze w dniu 2-gim października muszą mieć przebieg zorganizowany.

Zarząd
Centralnego Związku Spółdzielczego

Każda instytucja spółdzielcza powinna delegować swego przedstawiciela do lokalnego komitetu, organizującego manifestacje pokojowe.

We wszystkich lokalach spółdzielczych, zwłaszcza w sklepach, należy umieścić odpowiednie hasła i wezwania, otrzymane z miejscowego komitetu lub przygotowane w porozumieniu z nim.

Na widocznych miejscach, obok afiszów, dotyczących programu ogólnych manifestacji pokojowych, należy umieścić wezwanie zarządu spółdzielni do ogółu członków, aby w tych manifestacjach wzięli gremialnie udział.

W placówkach spółdzielczych, posiadających duży zespół pracowników, należy zorganizować, w porozumieniu z ogólnym komitetem, specjalne zebrania, zakończone uchwaleniem odpowiedniej rezolucji. Na zebraniu tym zainicjować należy powołanie Koła Tow. Przyj. Polsko-Radzieckiej, a jeśli takie koło już istnieje — wezwać ogół pracowników do zapisania się na jego członków.

Pracownicy mniejszych spółdzielni przyłączą się do ogólnych manifestacji.

Dnia 2-go października wszystkie placówki spółdzielcze, wszyscy pracownicy i wszyscy członkowie spółdzielni włączą się do światowego frontu walczących o wolność, pokój i sprawiedliwość społeczną.

Prezydium
Naczelnej Rady Spółdzielczej

Poz. 106.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 19 lipca 1949 r.

w sprawie zatwierdzenia kierownika Wydziału Rewizyjno-Instrukcyjnego Centrali Spółdzielni Inwalidów.

Na podstawie art. 33 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 199 z 1948 r.) Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego zatwier-

dza na stanowisko Kierownika Wydziału Rewizyjno-Instrukcyjnego Centrali Spółdzielni Inwalidów, Ob. Dr Piotra Durkacza, członka Zarządu tejże Centrali.

Poz. 107.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 28 lipca 1949 r.

w sprawie przekazania spółdzielni przemysłu ludowego i artystycznego Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo - Państwowej.

W związku z powołaniem do życia Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo - Państwowej, Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego postanawia:

- a) nadać Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo-Państwowej uprawnienia rewizyjno-instrukcyjne w stosunku do spółdzielni przemysłu ludowego;
- b) przekazać z pionu Centrali Spółdzielni Pracy do Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo-Państwowej spółdzielnie pracy wg. wykazu;

c) powołać komisję złożoną z przedstawicieli Centrali Spółdzielni Pracy i Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo-Państwowej celem uzgodnienia przynależności pozostałych spółdzielni przemysłu ludowego i artystycznego o mieszanej produkcji;

d) upoważnić Wydział Organizacyjny CZS do ostatecznego rozstrzygnięcia w porozumieniu z PKPG wniosków komisji w sprawach przynależności spółdzielni.

Poz. 108.

ZARZĄDZENIE CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 1 września 1949 r.

w sprawie struktury organizacyjnej Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo-Państwowej.

Nadaje się Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego — Centrali Spółdzielczo - Państwowej, strukturę organizacyjną w następującym układzie:

Aparat centralny — o ogólnopolskiej skali działania.

Okręgowe Oddziały (ekspozytury) — obejmujące swoją działalnością teren rejonu gospodarczego.

A. Budowa aparatu centralnego.

I. Prezesowi Zarządu (Dyrektorowi Naczelnemu) bezpośrednio podlegają:

- Dział kadr
- Dział kontroli wewnętrznej
- Samodzielny referat informacyjno-propagandowy

II. Dyrektorowi Ekonomicznemu bezpośrednio podlegają:

- Dział planowania i statystyki
- Dział organizacji

Radca prawny
Komisarz oszczędnościowy

III. Dyrektorowi Technicznemu bezpośrednio podlegają:

Dział planowania i organizacji produkcji
Dział techniczno-inwestycyjny
Dział nadzoru techniczno-artystycznego

1) Wicedyrektor dla spraw produkcji, który kieruje:

- Działem włókienniczym
- Działem zabawkarskim
- Działem drzewnym
- Działem artykułów różnych

2) Wicedyrektor dla spraw zaopatrzenia, który kieruje:

- Działem planowania i organizacji zaopatrzenia
- Działem surowców i materiałów pomocniczych
- Działem maszyn i urządzeń

IV. Dyrektorowi Handlowemu bezpośrednio podlegają:

- Dział handlu krajowego
- Dział handlu zagranicznego

V. Dyrektorowi Finansowo-Rachunkowemu bezpośrednio podlegają:

- Dział finansowy
- Dział księgowości
- Dział organizacji rachunkowości
- Dział administracyjno-gospodarczy

VI. Dyrektorowi Rewizyjno-Instrukcyjnemu bezpośrednio podlegają:

- Instruktoriat organizacyjny (na szczeblu działu)
- Dział rewizji spółdzielni
- Dział szkolenia

B. Budowa aparatu oddziału okręgowego (ekspozytury).

- Referat kadr
- Samodzielny referat (oddział) planowania
- Dział techniczny
- Dział zaopatrzenia
- Dział handlowy
- Dział finansowo-administracyjny
- Dział rewizyjno-instrukcyjny.

Poz. 109.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 15 września 1949 roku

w sprawie warunków korzystania z dostaw i usług sektora prywatnego w zakresie dokonywania inwestycji oraz zawierania umów dzierżawnych.

Uchyła się w całości uchwałę Zarządu CZS z dnia 14 maja 1949 r., ogłoszoną w Monitorze Spółdzielczym Nr A-11 poz. 73, a w jej miejsce wprowadza się następujące postanowienia.

I. Inwestycje.

1. Zawieranie przez spółdzielnie i centrale spółdzielni umów w zakresie inwestycji z osobami sektora prywatnego, tj. z osobami prywatnymi, jako też spółkami o kapitale stanowiącym w całości lub w przeważającej części własność osób prywatnych, jest w zasadzie zabronione; umowy takie winny być zasadniczo zawierane w kontrahentami należącymi do uspołecznionego sektora gospodarczego, a mianowicie: z władzami i urzędami państwowymi, zakładami i instytucjami państwowymi, instytucjami ubezpieczeń społecznych, zakładami ubezpieczeń, przedsiębiorstwami państwowymi i pod zarządem państwowym, bankami, przedsiębiorstwami państwowo-spółdzielczymi, spółkami prawa cywilnego i handlowego, w których Skarb Państwa, przedsiębiorstwa państwowe, samorządowe, albo inne osoby prawne prawa publicznego posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego, związkami samorządu terytorialnego i związkami międzykomunalnymi, organizacjami samorządu gospodarczego oraz stowarzyszeniami wyższej użyteczności.

Odstąpienie od tej zasady jest dopuszczalne jedynie w wypadkach wyjątkowych pod warunkami w tej uchwale poniżej określonymi.

2. „Inwestycjami“ w rozumieniu tej uchwały są następujące czynności gospodarcze:

- a) nabycie nieruchomości,
- b) nabycie ruchomości, której wartość po cenie bieżącej przekracza zł 30.000.—, a czas zużycia jest dłuższy niż jeden rok — powodujące powiększenie majątku trwałego w grupach 00, 01, 02 i 03 według jednolitego planu kont dla spółdzielczości,
- c) remonty kapitalne i adaptacje w nieruchomościach i ruchomościach własnych spółdzielni, względnie central, o charakterze renowacji obiektów używanych lub uruchomienia obiektów nieużywanych, w wyniku czego wzrasta wartość użytkowa i bilansowa danej nieruchomości oraz przedłuża się okres ich użytkowania,

d) remonty i adaptacje obiektów nie stanowiących własności spółdzielni, wzgl. central, lecz przez nie użytkowanych (np. dzierżawionych) powodujące powiększenie części majątku trwałego, objęte grupą 04 według jednolitego planu kont dla spółdzielczości.

3. Umowy o nabycie nieruchomości mogą być zawierane jedynie za zezwoleniem przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w trybie określonym dekretem z dnia 26 kwietnia 1949 r. o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 197).

Umowy dotyczące innych inwestycji w pkt 2 wymienionych, a więc umowy kupna ruchomości, umowy o wykonanie dzieła, umowy zlecenia itp. mogą być zawierane z osobami sektora prywatnego jedynie w wypadkach wyjątkowych i to za pisemnym zezwoleniem nadrzędnego organu spółdzielczego.

Nadrzędny organ spółdzielczy udzieli swego zezwolenia tylko w tym wypadku, gdy zostanie stwierdzone, że dostawa potrzebnych obiektów lub wykonanie prac w ramach sektora uspołecznionego lub z importu nie są możliwe lub mogą być wprawdzie wykonane, ale w tak długim terminie, że mogło by to spowodować znaczne szkody gospodarcze.

4. Do udzielenia zezwolenia w pkt 3 wspomnianego są powołane następujące nadrzędne organy spółdzielcze:

- a) jeżeli wartość obiektu, który spółdzielnia zamierza zakupić, lub wartość robót, które mają być wykonane wzgl. wynagrodzenie z umówione usługi nie przekracza zł 100.000.— właściwym czynnikiem do udzielenia zezwolenia jest kierownik oddziału właściwej centrali
- b) jeżeli wartość ta wzgl. wynagrodzenie przekracza kwotę zł 100.000.—, a nie przekracza kwotę zł 500.000.— właściwym do udzielenia zezwolenia organem jest zarząd właściwej centrali
- c) jeżeli zaś wartość ta, wzgl. wynagrodzenie przekracza kwotę zł 500.000.— właściwym organem do udzielenia zezwolenia jest Centralny Związek Spółdzielczy;
- d) Centralny Związek Spółdzielczy udziela także zezwolenia centralom, o ile chodzi o inwestycje w majątku centrali względnie placówek b

renowych, a wartość inwestycji przekracza zł 100.000.— Przy wartości inwestycji do zł 100.000.—, zezwolenie zarządu centrali nie wymaga zatwierdzenia.

5. Podanie o udzielenie zezwolenia w pkt 3 wspomnianego, powinna spółdzielnia skierować w każdym wypadku do kierownika oddziału (w którego okręgu ma swoją siedzibę) właściwej centrali, który według przepisu pkt 4 załatwi podanie we własnym zakresie, albo też przedłoży je ze swoją opinią do załatwienia centrali, która odnośnie podanie — wg przepisu pkt 4 bądź to sama załatwi, bądź też przedłoży je wraz ze swoją opinią CZS.

Podanie o zezwolenie w pkt 3 wspomnianego, dotyczące inwestycji, które centrala zamierza przeprowadzić bądź to we własnym zakładzie głównym, bądź też w swoich placówkach terenowych, winno być skierowane przez centralę — o ile wartość inwestycji przekracza sumę zł 100.000.— — do CZS.

6. W podaniu o zezwolenie w pkt 3 wspomnianym winna spółdzielnia (wzgl. centrala) opisać dokładnie zamierzoną inwestycję, uzasadnić jej celowość, a do podania załączyć następujące dokumenty:

- a) dowód prawa własności zbywcy ruchomości, wzgl. — w razie niemożności uzyskania takiego dowodu — przedstawienie okoliczności uprawdopodobniających prawo własności zbywcy;
- b) dokumenty stwierdzające wartość obiektu lub usług wg przepisu art. 7;
- c) odnośnie ruchomości i usług zaświadczenie odnośnych central sektora uspołecznionego, że odnośny obiekt nie może być dostarczony wzgl. usługi wykonane we właściwym czasie przez jednostki gospodarcze sektora uspołecznionego.

Spółdzielnie będą zwolnione od przedłożenia zaświadczenia tylko w tym wypadku, gdy instytucja, która ma zaświadczenie wystawić, nie ma siedziby na terenie działalności spółdzielni.

7. Wartość obiektu, który ma być nabyty stwierdza się przedłożonym przez nabywcę dokumentem nabycia przez niego odnośnego obiektu (umową, rachunkami, o ile dokumenty te nie budzą wątpliwości itp.) przy czym wartość początkowa pomniejsza się o kwotę zużycia dotychczasowego (kwotę amortyzacji). W razie niemożności odtworzenia wartości na podstawie wiarygodnych dokumentów, może być wartość ustalona przez powołaną spółdzielnię komisję szacunkową, w skład której wchodzi:

- a) przedstawiciel czynnika społecznego (związku zawodowego lub rady narodowej),
- b) kierownik techniczny pokrewnej branżowo spółdzielni,
- c) rzeczoznawca Rejonowego Urzędu Likwidacyjnego, Sądu Okręgowego lub Izby Rzemieślniczej.

Dokumenty wyżej powołane (albo ich uwierzytelnione odpisy) wzgl. protokół komisji szacunkowej stanowią załączniki podania w pkt 6 powołanego.

8. Jeżeli do podania pod pkt 6 powołanego nie dołączono powołanego w tymże pkt-cie pod lit. c) zaświadczenia, kierownik oddziału centrali, wzgl. zarząd centrali, powołani po myśli pkt 4 do załatwienia podań o zezwolenie, muszą we własnym zakresie działania i pod własną odpowiedzialnością zbadać i stwierdzić, czy dostawa potrzebnych obiektów lub wykonanie prac nie są możliwe w ramach sektora uspołecznionego lub mogą być wykonane, ale z tak dużym opóźnieniem, że mogło by to spowodować

znaczne szkody gospodarcze. Wydając zezwolenie na zawarcie umowy z osobami sektora prywatnego, powinny organy te w udzielonym zezwoleniu stwierdzić, że zachodzi niemożliwość zawarcia transakcji z jednostką sektora uspołecznionego podając, na jakiej podstawie stwierdzenie to nastąpiło.

Ten obowiązek bezpośredniego zbadania i stwierdzenia powyższych okoliczności nie dotyczy CZS, który w razie potrzeby zleci dokonanie powyższych czynności właściwej centrali.

9. Po otrzymaniu zezwolenia spółdzielnia lub centrala może dokonać zezwolonej transakcji w trybie następującym:

- a) jeżeli wartość przedmiotu zakupu lub usług nie przekracza zł 500.000.— zakup lub zamówienie usług powinny się odbyć komisyjnie. W komisji powinni wziąć udział: przedstawiciele władz spółdzielni, inspektor rewizji danego pionu spółdzielczego oraz przedstawiciel czynnika społecznego; dokumentami zakupu wzgl. zamówienia usług będą: rachunek wystawiony przez sprzedającego lub przyjmującego zamówienie, zawierający wszystkie obowiązujące cechy rachunku oraz protokół zakupu wzgl. zamówienia podpisany przez wszystkich członków komisji;
- b) jeżeli wartość przedmiotu zakupu lub usług przekracza zł 500.000.— zainteresowana spółdzielnia lub centrala powinna przeprowadzić przetarg ofertowy ograniczony i na tej podstawie dokonać zakupu potrzebnego obiektu lub udzielić zamówienia.

Otwarcie przetargu i wybranie oferty powinno odbyć się komisyjnie. W komisji powinni wziąć udział: przedstawiciele władz spółdzielni, inspektor rewizji danego pionu spółdzielczego oraz przedstawiciel czynnika społecznego.

10. Zezwolenia na inwestycje udzielone spółdzielni przedkłada kierownik oddziału centrali — zarządowi centrali, centrala zaś — Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu.

11. Finansowanie inwestycji ze środków obcych limitowanych oraz ze środków własnych nielimitowanych odbywać się powinno w sposób określony w uchwale Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1949 r. w sprawie zasad systemu finansowego spółdzielczości. Sposób dokonywania inwestycji określony jest obowiązującymi instrukcjami inwestycyjnymi.

II. Dzierżawa.

1. Zawieranie przez spółdzielnie i centrale umów dzierżawy z osobami sektora prywatnego na okres dłuższy, niż jeden rok, jest bezwarunkowo zabronione.

2. Zawieranie przez spółdzielnie umów dzierżawy z osobami sektora prywatnego za rocznym czynszem dzierżawnym nie przekraczającym zł 100.000.— dozwolone jest jedynie za pisemnym zezwoleniem kierownika oddziału (w którego okręgu spółdzielnia ma siedzibę), właściwej centrali, za czynszem rocznym przekraczającym zł 100.000.— a nie przekraczającym zł 500.000.— za zezwoleniem zarządu właściwej centrali, a za czynszem rocznym przekraczającym zł 500.000.— za zezwoleniem CZS.

3. Zawieranie przez centrale umów dzierżawy z osobami sektora prywatnego za rocznym czynszem przekraczającym zł 500.000.— wymaga zezwolenia CZS.

Tryb postępowania przy udzielaniu zezwolenia jest analogiczny do trybu postępowania przy udzielaniu zezwoleń na inwestycje pod 1 opisanego.

4. Płacenie odstępnego w jakiegokolwiek formie (jawnej lub ukrytej przez zakup niepotrzebnych ruchomości itp.) jest bezwarunkowo zabronione.

5. W przypadkach, gdy przedstawiciele sektora prywatnego proponują organizacjom spółdzielczym transakcje, w których skład wchodzi dzierżawy, zwrot kosztów remontu i adaptacji oraz przejęcie urządzeń i towarów (wszystkich lub niektórych z nich) należy wyodrębnić część transakcji o charakterze inwestycyjnym (zwrot kosztów, przejęcie ruchomości lub urządzeń) od części obrotowej (zakup towarów, surowców, materiałów) i od części o charakterze kosztów działalności (czynsz dzierżawny).

6. Umowy najmu lub dzierżawy nie mogą być sfinansowane ze środków inwestycyjnych, a jedynie z budżetów administracyjnych lub środków obrotowych.

III. Przepisy końcowe.

1. Zarząd CZS zastrzega sobie w wypadkach istotnej konieczności gospodarczej umotywowanej wytycznymi polityki gospodarczej Państwa, zwolnienie — na wniosek właściwej centrali — poszczególnych spółdzielni lub pionów spółdzielczych na określony przeciąg czasu od dokonywania formalności wynikających z niniejszej uchwały, gdyby formalności te mogły wpłynąć hamująco na przeprowadzenie inwestycji, od której zależy wykonanie planu gospodarczego.

2. W stosunku do osób naruszających postanowienia niniejszej uchwały zastosowane zostaną rygory aż do zawieszenia winnych członków zarządu w myśl art. 19 wzgl. art. 32 ustawy z dnia 21.V.1948 r. o Cen-

tralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr 30 poz. 199), niezależnie od ewent. skierowania sprawy do Komisji Specjalnej.

3. Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia jej w Monitorze Spółdzielczym. Z tą samą chwilą tracą ważność uchwały CZS niezgodne z treścią tej uchwały.

4. W związku z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1949 r. w sprawie zasad systemu finansowego spółdzielczości, określającą sposób finansowania i dokonywania inwestycji i uchwałą niniejszą, ustalającą zasady zamówień czynionych przez spółdzielczość w sektorze prywatnym, uchyla się następujące uchwały Zarządu CZS:

- a) uchwała Zarządu CZS z dnia 11.VI.1948 r. w sprawie zmiany przepisów o uzyskaniu przez spółdzielnie zezwoleń na uruchomienie nowych zakładów pracy i podejmowanie inwestycji (Monitor Spółdzielczy Nr 3 z 1948 r.);
- b) uchwała Zarządu CZS z dnia 9.VIII.1948 r. w sprawie finansowania inwestycji w spółdzielczości (Monitor Spółdzielczy Nr 3 z 1948 r.);
- c) uchwała Zarządu CZS z dnia 1.VIII.1948 r. w sprawie zakazu kupna mieszkań od osób prywatnych (Monitor Spółdzielczy Nr 4 z 1948 r.);
- d) uchwała Zarządu CZS z dnia 2.IX.1948 r. w sprawie zakazu unieruchomienia środków obrotowych w centralach spółdzielni i spółdzielniach (Monitor Spółdzielczy Nr 10 z 1948 r.).

5. Wykonanie uchwały powierza się Wydziałowi Rewizyjnemu CZS w porozumieniu z Wydziałem Organizacyjnym i Biurem Ekonomiczno-Statystycznym.

Poz. 110.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 15 września 1949 r.

w sprawie regulaminu funduszu nagród w spółdzielczości.

1. Nawiązując do uchwały CZS z dnia 4 lutego 1949 r. w sprawie utworzenia funduszu nagród w spółdzielczości, Zarząd CZS zatwierdza załączony do niniejszego, regulamin funduszu nagród w spółdzielczości.
2. Zarząd CZS zastrzega sobie ewent. poprawki, które może poczynić Ministerstwo Skarbu wzgl. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego.

REGULAMIN FUNDUSZU NAGRÓD W SPÓŁDZIELCZOŚCI

Tworzy się w centralach spółdzielni i spółdzielniach fundusz nagród w wysokości 2% od funduszu plac (uchwała Zarządu CZS z dnia 4 lutego 1949 r. „Monitor Spółdzielczy“ A-5 poz. 39).

Funduszem nagród dysponuje każda centrala i spółdzielnia we własnym zakresie według wytycznych podanych w niniejszym regulaminie.

Fundusz nagród przeznaczają się:

- A. w 25% na popieranie współzawodnictwa pracy w sensie udzielania nagród przodującym pracownikom, biorącym udział we współzawodnictwie pracy;
- B. w 50% na udzielanie nagród pracownikom fizycznym i umysłowym, wyróżniającym się w pracy i osiągającym lepsze wyniki niż reszta zespołu pracowniczego;

C. w 25% na wynagrodzenie prac specjalnie zleconych pracownikom do wykonania, poza ich normalnymi czynnościami biurowymi;

Ad A. Część funduszu nagród w wysokości 25%, przeznaczona na popieranie współzawodnictwa pracy, stanowi górną granicę wydatków na ten cel.

Tworzenie innych funduszy dla współzawodnictwa pracy jest niedozwolone.

1. Z części funduszu, przeznaczonej na popieranie współzawodnictwa, centrale i spółdzielnie przeznaczają:
 - a) 40% na współzawodnictwo między-spółdzielniane;

- b) 60% na współzawodnictwo zespołowe i indywidualne w ramach własnego zakładu pracy.
2. Każda spółdzielnia odprowadza miesięcznie do swojej centrali 40% funduszu przeznaczonego na współzawodnictwo międzyspółdzielnicę.
- Dysponowanie tą częścią funduszu należy do zarządu centrali na wniosek Głównego Komitetu Współzawodnictwa Pracy.
3. O przyznaniu nagród za współzawodnictwo zespołowe i indywidualne w ramach własnego zakładu pracy decyduje zarząd spółdzielni lub centrali, względnie kierownik okręgowego oddziału właściwej centrali, na wniosek powołanego uprzednio lokalnego komitetu współzawodnictwa.
- W skład Komisji wchodzić powinien przedstawiciel komórki kadrowej, względnie personalnej danego zakładu pracy oraz przedstawiciel miejscowego oddziału Zw. Zaw. Prac. Spółdzielczych.
4. Nagrody mogą być przyznawane wyłącznie:
- przodującym zespołom we współzawodnictwie międzyspółdzielniczym w ramach funduszu określonego w punkcie 1-a,
 - przodującym zespołom we współzawodnictwie zespołowym lub przodującym pracownikom we współzawodnictwie indywidualnym w ramach funduszu określonego w punkcie 1-b.

Ad B. Nagrody dla pracowników fizycznych i umysłowych wyróżniających się w pracy i osiągających lepsze wyniki niż reszta zespołu pracowniczego. (Nie dotyczy członków zarządu).

- 50% funduszu nagród przeznacza się na udzielanie nagród pracownikom fizycznym i umysłowym nie premiowanym w inny sposób, a wyróżniającym się w pracy i osiągającym lepsze wyniki niż reszta zespołu pracowniczego.
- Również z tej części funduszu nagród należy przyznawać nagrody za planową rotację towarową oraz za przestrzeganie estetyki sklepów i kultury w obsłudze klientów wg zasad przyznawania tych nagród (premii „R” i premii „E”) zgłoszonych w załączniku Nr 3e ust. G do układu zbiorowego pracy dla pracowników spółdzielczych (Monitor Spółdzielczy Nr A-3 z dn. 10.II.1949 r., poz. 13 str. 17).
- Nagrody wymienione w punkcie 1 niniejszego winny być przyznawane kwartalnie w wysokości: maximum 80% miesięcznego uposażenia stałego pracownika, nie wliczając jednak do uposażenia stałego dodatku służbowego. Za miesięczne uposażenie pracownika (stałe) miesięcznie płatnego należy więc w tym wypadku uważać płacę podstawową + dodatek lokalny + dodatek funkcyjny oraz + dodatek wyrównawczy.

Za miesięczne uposażenie stałe pracownika godzinowo płatnego należy uważać

iloczyn stawki godzinowej nagradzanego pracownika (płaca podstawowa + dodatek wyrównawczy + dodatek lokalny za 1 godz.) przez 200.

Nagroda wypłacona pracownikowi nie może być niższa od zł 2.000.—.

4. Nagrody dla pracowników aparatu centralnego i placówek centrali przyznaje zarząd centrali na wniosek:

a) kierownika wydziału w aparacie centralnym,

b) kierownika placówki w oddziałach i zakładach centrali,

po porozumieniu się z Radą Zakładową względnie Kołem ZZPS.

Nagrody dla pracowników spółdzielni przyznaje zarząd spółdzielni na wniosek właściwego członka zarządu, po porozumieniu się z Radą Zakładową względnie Kołem Zw. Zaw. Prac. Spółdz.

Nagrody dla pracowników gminnych spółdzielni podlegają zatwierdzeniu przez PZGS.

Każda kandydatura winna być zbadana wszechstronnie przy szczególnym uwzględnieniu takich cech pracownika jak: poważny stosunek do pracy, wysoka wydajność pracy, wyrobienie społeczne i aktywność w pracy społecznej, uprzejmość i takt osobisty.

5. Nagrody winny być wypłacane kwartalnie.

Ad C. Nagrody za prace specjalne zlecone pracownikom do wykonania, poza ich normalnymi czynnościami biurowymi.

- 25% funduszu nagród przeznacza się na udzielenie nagród pracownikom za prace specjalnie zlecone do wykonania poza ich normalnymi czynnościami w zakładzie pracy (w fabryce, przy warsztacie, w sklepie, w biurze oraz za pomysły wprowadzające ulepszenia lub usprawnienia w zakładzie pracy w następującym stosunku:

a) 60% tej części funduszu nagród za prace specjalnie zlecone do wykonania poza ich normalnymi czynnościami w zakładzie pracy,

b) 40% tej części funduszu nagród za pomysły racjonalizacyjne, wprowadzające ulepszenia lub usprawnienia w zakładach pracy.

- Fundusz za prace specjalne (lit. a) służy dla przyznawania nagród tym pracownikom, którzy wykonują zlecone im przez Zarząd centrali lub spółdzielni prace specjalne nie związane z ich normalnymi czynnościami służbowymi. W pierwszej mierze z funduszu tego należy przyznać nagrody pracownikom, którzy zlecone im prace specjalne wykonują w godzinach pozasłużbowych i którzy nie otrzymują dodatkowego wynagrodzenia za prace w godzinach nadliczbowych. Do pracowników takich zaliczyć należy pracowników uprawnionych do pobierania dodatku funkcyjnego.

- Nagrody za prace specjalne należy przyznawać kwartalnie do wysokości: sumy

miesięcznej płacy podstawowej, dodatku funkcyjnego i dodatku lokalnego.

(W zależności od stopnia jakościowego i ilościowego wykonanych w danym kwartale prac specjalnych).

4. Funduszem nagród za prace specjalne dysponuje zarząd centrali względnie spółdzielni.
5. Nagrody za prace specjalne należy wypłacać w terminach ustalonych dla nagród niższego personelu administracyjnego oraz pracowników fizycznych (część b, ust. 5).
6. Część funduszu nagród dla pracowników za pomysły wprowadzające ulepszenia lub usprawnienia w zakładach pracy (spółdzielniach, centralach) tworzy się centralnie w każdej centrali spółdzielni dla jej oddziałów i placówek i wszystkich zrzeszonych w niej spółdzielni w wysokości 10% funduszu nagród dla pracowników całego pionu branżowego. W tym celu spółdzielnie, placówki centrali i oddziały przelewają odpowiednie kwoty (10% funduszu nagród) na właściwe konto centrali z przeznaczeniem na międzyspółdzielniany fundusz nagradzania pomysłów.

7. Nagrody za pomysły wprowadzające ulepszenia lub usprawnienia w zakładach pracy będą wypłacane przez zarząd centrali na podstawie specjalnego regulaminu opracowanego przez centralę ściśle na podstawie okólnika Ministra Przemysłu i Handlu Nr 14 z dnia 21.X.1948 r. w sprawie wykorzystywania i premiowania pomysłów, wprowadzających ulepszenia lub usprawnienia w zakładach pracy, ogłoszonego w Dz. Urz. Ministerstwa Przemysłu i Handlu Nr 24, poz. 306 z dnia 30.X.1948 r., będącego uzupełnieniem okólnika Ministra Przemysłu i Handlu Nr 243 z dnia 16.III.1946 r. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym M. P. i H. Nr 5, poz. 43 z dnia 30.III.1946 r.
8. Ustala się okres 6-ciu miesięcy od daty nadesłania pomysłu wprowadzającego ulepszenie lub usprawnienie jako maksymalny okres czasu, w którym pomysł winien być rozpatrzony i w którym pomysłodawca winien otrzymać nagrodę lub zawiadomienie o odrzuceniu pomysłu.
9. W razie niewykorzystania w ciągu roku funduszy wymienionych w punkcie 8, pozostałe kwoty zostaną przelane na międzyspółdzielniany względnie międzyspółdzielniowy fundusz współzawodnictwa pracy.

Poz. 111.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 15 września 1949 r.

w sprawie współpracy spółdzielczości ze Związkiem Zawodowym Pracowników Spółdzielczych.

Zarząd CZS, działając w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych dla realizacji uchwał II-go Kongresu Związków Zawodowych, postanawia:

1. zapraszać na posiedzenia Zarządu CZS przedstawiciela Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych;
2. zalecić centralom zapraszanie na posiedzenia zarządu przedstawiciela Zarządu Głównego ZZPS;
3. polecić centralom, aby zaleciły swoim spółdzielniom zapraszanie na posiedzenia zarządów

przedstawiciela miejscowego Koła Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych;

4. zalecić centralom, by w komisjach kwalifikujących przyznawanie premii i nagród na szczeblu centrali, oddziałów okręgowych, spółdzielni i zakładów spółdzielczych brali udział przedstawiciele ZZPS, z wyjątkiem nagród za zleczone prace specjalne.

Wykonanie powyższej uchwały powierza się Wydziałowi Organizacyjnemu w porozumieniu z Biurem Ekonomiczno-Statystycznym i Wydziałem Prezydialnym.

Poz. 112.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 15 września 1949 r.

w sprawie przejścia w centralach spółdzielni i spółdzielniach wszystkich typów na wynagradzanie pracowników „z dołu“.

Biorąc pod uwagę konieczność ujednoczenia systemów i warunków pracy i płacy w całej gospodarce uspołecznionej, Zarząd CZS postanawia:

Zobowiązać zarządy central spółdzielni i spółdzielnie do stopniowego i systematycznego przejścia z systemu wynagradzania pracowników „z góry“ na system wynagradzania „z dołu“.

Część stała płacy pracowników miesięcznie płatnych, a więc płaca podstawowa oraz dodatki lokalne, funkcyjne, służbowe, wyrównawcze i wszelkie wynagrodzenia zryczałtowane za m-ce od listopada b. r. do sierpnia 1950 r. będą wypłacane w następujących terminach:

za m-c listopad	1949 r.	w dniu	3 listopada	1949 r.
" " grudzień	" "	" "	6 grudnia	" "
" " styczeń	1950 r.	" "	9 stycznia	1950 r.
" " luty	" "	" "	12 lutego	" "
" " marzec	" "	" "	15 marca	" "
" " kwiecień	" "	" "	18 kwietnia	" "
" " maj	" "	" "	21 maja	" "
" " czerwiec	" "	" "	24 czerwca	" "
" " lipiec	" "	" "	27 lipca	" "
" " sierpień	" "	" "	31 sierpnia	" "

Za każdy następny miesiąc — w ostatnim dniu kalendarzowym danego miesiąca.

W wypadku, gdy w dniu wypłaty przypada niedziela lub dzień świąteczny — wypłata części stałej poborów pracowniczych nastąpi o 1 dzień wcześniej.

Wypłaty premii będą dokonywane dotychczasowym trybem.

Wykonanie uchwały poleca się Wydziałowi Organizacyjnemu w porozumieniu z Biurem Ekonomiczno-Statystycznym.

Poz. 113.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 15 września 1949 r.

w sprawie rozwiązania spółdzielni.

Na mocy art. 21 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 199) Zarząd CZS postanawia rozwiązać i postawić w stan likwidacji następujące spółdzielnie:

1. Na wniosek Centrali Spółdzielni Pracy:
 - a) Spółdzielnię Pracy i Użytkowników — Społeczną Wytwórnnię Filmów „Gromada“ w Warszawie, ul. Łazienkowska 7,
 - b) Spółdzielnię Pracy „Mierniczy“ z odp. udz. w Warszawie, ul. Grochowska 282,
 - c) Spółdzielnię Drzewną z odp. udz. w Warszawie, ul. Szara 10,
 - d) Spółdzielnię Pracy Elektryków „Voltom“ z odp. udz. w Warszawie, ul. Bałuckiego 9,
 - e) Spółdzielnię Techniczno-Budowlaną „Przyszłość“ z odp. udz. w Warszawie, ul. Wiatraczna 19,
 - f) Spółdzielnię Pracy „Bucik“ z odp. udz. w Otwocku, ul. Warszawska 29,

- g) Spółdzielnię Pracy „Odbudowa“ w Białym-borze.
2. Na wniosek Centrali Mięskiej C-li Sp. Państwowej:
 - a) Spółdzielnię Zbytu Inwentarza Żywego w Ostrowcu Świętokrzyskim.
3. Na wniosek Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“:
 - a) Spółdzielnię Piekarską „Offe“ w Ostrowi Mazowieckiej.
4. Na wniosek Centrali Spółdzielni Mieszkaniowych:
 - a) Spółdzielnię Administracyjno - Mieszkaniową Lokatorów Domu przy ul. Wolskiej 3.

Uchwałą powyższą Zarząd CZS opiera na stwierdzeniach, że działalność wyżej wymienionych spółdzielni wykazuje uchybienia przeciwko obowiązującym przepisom prawa lub postanowieniom statutów oraz, że spółdzielnie nie usunęły ich w terminie, określonym przez organy rewizyjne central spółdzielni, względnie, że niektóre z tych spółdzielni są od roku nieczynne.

Poz. 114.

KOMUNIKAT BIURA PRAWNEGO CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO.

Centralny Związek Spółdzielczy otrzymał z Ministerstwa Skarbu pismo, którego treść, jako obowiązującą centrale spółdzielczo-państwowe, centrale spółdzielni oraz spółdzielnie, poniżej podajemy.

Warszawa, dnia 18 sierpnia 1949 r.

MINISTERSTWO SKARBU
Nr D.XI. 13958/49

Obowiązek składania informacji w sprawie nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia, wynikającego z regulacji zobowiązań pieniężnych.

Do
Centralnego Związku Spółdzielczego
w Warszawie.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 45 poz. 333 ogłoszony został w dniu 6 sierpnia 1949 r. dekret z dnia 27 lipca 1949 r. o zmianie dekretu z dnia 13.4.1945 r. o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego, który w Dziale II wprowadza nowy podatek, a mianowicie od wzbogacenia, wynikającego z regulacji zobowiązań pieniężnych, zarówno prywatnoprawnych, jak i publiczno-prawnych.

Dekret ten nakłada w art. 21 i 22 ust. 1 na osoby, które w dniu jego wejścia w życie prowadzą księgi handlowe lub mają obowiązek ich przechowywania, a więc też na spółdzielniach wszystkich typów obowiązek sporządzania informacji o zobowiązaniach pieniężnych:

1. powstałych przed dniem 31 sierpnia 1944 r., a nie wygasłych przed dniem 1 lipca 1945 r. (art. 12 ust. 1 dekretu),
2. powstałych po dniu 31 sierpnia 1944 r. z tytułu obowiązku zwrotu wzajemnego świadczenia pieniężnego, na skutek unieważnienia umowy, zawartej przed 31 sierpnia 1944 r. np.: zwrotu ceny kupna z powodu unieważnienia umowy kupna — sprzedaży, zawartej w czasie okupacji a to w myśl art. 8 dekretu z dnia 6.6.1945 r. o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych, wydanych w okresie okupacji niemieckiej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 151) art. 3 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i pońiemieckich (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87) lub tym pod. (art. 12 ust. 2 dekretu) bądź zapisanych w księgach handlowych spółdzielni jako wierzytela (art. 21 dekretu) bądź — jeśli spółdzielnia jest instytucją kredytową lub bankiem — za-

pisanych też z innego powodu np. z powodu przyjęcia weksli do inkasa (art. 22 ust. 1 dekretu).

Informacje mają być sporządzone odrębnie dla każdego zobowiązania według przepisanej wzoru i mają zawierać wyczerpujące dane o rodzaju i wysokości zobowiązania o osobach uczestniczących w zobowiązaniu, o sposobie udokumentowania, o hipotecznym zabezpieczeniu, o ewentualnej spłacie ponad wartość nominalną i o wszystkich innych danych, dotyczących się zobowiązania, zawartych w księgach handlowych, dokumentach do księgowania i aktach spółdzielni.

Odpowiedni zapas druków na informacje spółdzielni otrzyma w miejscowym urzędzie skarbowym.

Obowiązek sporządzania informacji nie dotyczy zobowiązań pieniężnych:

A. jeśli dłużnikiem jest:

1. Skarb Państwa, przedsiębiorstwo państwowe choćby miało formę prawną spółki handlowej, przedsiębiorstwo o kapitale mieszanym: państwowym, spółdzielczym i związków samorządu terytorialnego, centrala spółdzielczo-państwowa, przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze;
2. związek samorządowy lub jego przedsiębiorstwo;
3. przedsiębiorstwo bankowe, instytucja kredytowa, zakład ubezpieczeń lub instytucja ubezpieczeń społecznych;
4. spółdzielnia lub jej związek (art. 14 ust. 1 pkt. 1—4 dekretu oraz

B. zobowiązań pieniężnych:

1. zaciągniętych na lub w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, które przeszło na własność Skarbu Państwa po dniu 22 lipca 1944 r. na podstawie przepisów o reformie rolnej lub na podstawie art. 4 dekretu z dnia 6.9.1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. W. M. Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279) (art. 15 pkt. 1 dekretu);
2. z tytułu zadłużenia w b. Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej, jeśli dłużnik obowiązany jest do uiszczenia opłat na rzecz Państwowego Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. Nr 66 poz. 408) (art. 15 pkt. 2 dekr.).

Informacje mają być złożone — bez osobnego wezwania — właściwym urzędem skarbowym w terminie:

- a) 2-miesięcznym po dniu wejścia w życie dekretu — gdy chodzi o zobowiązanie na rzecz spółdzielni wszelkich typów jako wierzycieli (art. 21 ust. 2 dekretu),
- b) 3-miesięcznym po wejściu w życie dekretu, gdy spółdzielnia jest instytucją kredytową (bankiem) a chodzi o zobowiązania, zapisane w jej księgach z innego powodu np. z powodu przyjęcia weksli do inkasa (art. 22 ust. 1 dekretu).

Urzędem właściwym do przyjęcia informacji jest:

1. jeśli w zobowiązaniu nie uczestniczą dłużnicy solidarni — urząd skarbowy, w którego okręgu dłużnik ma mieszkanie (siedzibę) a w braku tego — miejsce pobytu (art. 24 ust. 1 dekretu),
 2. jeśli w zobowiązaniu uczestniczą dłużnicy solidarnie, a:
 - a) zobowiązanie jest zabezpieczone hipoteką lub hipoteką kaucyjną — urząd skarbowy, w którego okręgu ma siedzibę sąd, prowadzący księgę wieczystą (art. 24 ust. 2 pkt. 2 dekretu),
 - b) zobowiązanie nie jest zabezpieczone hipoteką ani hipoteką kaucyjną — urząd skarbowy, w którego okręgu dana spółdzielnia, prowadząca księgi handlowe, ma siedzibę (art. 24 ust. 2 pkt. 3 dekretu).
- W miejscowości, gdzie istnieje więcej urzędów skarbowych, przy zobowiązaniach solidarnych właściwym jest 1 urząd skarbowy.

Z uwagi na duży materiał informacyjny i stosunkowo krótki termin 2-miesięczny, względnie 3-miesięczny do złożenia informacji, spółdzielnie powinny rozpocząć sporządzanie informacji bezzwłocznie, a nie odkładając tego na koniec wyznaczonych terminów.

Ministerstwo Skarbu prosi o podanie powyższego do wiadomości podległym centralom spółdzielni, centralom spółdzielczo-państwowym oraz zrzeszonym w nich spółdzielcom.

(—) Dyrektor Departamentu
(S. Kolakowski)

Poz. 115.

KOMUNIKAT

SPÓŁDZIELCZEGO STUDIUM KORESPONDENCYJNEGO CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO.

Wobec licznych listów z zapytaniami w sprawie możliwości pobierania nauki drogą korespondencyjną, Dyrekcja Spółdzielczego Studium Korespondencyjnego C.Z.S. zawiadamia, że:

1. Spółdzielcze Studium Korespondencyjne C.Z.S. znajduje się obecnie w stadium organizacji. W bieżącym roku szkolnym przewiduje się prowadzenie działów przygotowujących metodą korespondencyjną — ustną: planistów (kurs nauki 2-letni), rewidentów (kurs nauki 2-letni) i księgowych dla Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” (kurs nauki 4-letni w gimnazjum i 2-letni w Liceum).
2. Spółdzielcze Studium Korespondencyjne C.Z.S. ma za zadanie szkolenie przede wszystkim pracowników zatrudnionych w spółdzielniach poszczególnych Central.

W związku z powyższym zapisy do Studium będą prowadzone za pośrednictwem działów szkolenia Central Spółdzielni.

3. Termin zapisów na rok szkolny 1949/50 i warunki do-rzyskania z nauki w S.S.K. będą ogłoszone w prasie. Ponadto działy szkolenia poszczególnych Central będą zawiadomione osobnymi listami o terminie otwarcia Studium, jak również otrzymają prospekty i programy opracowane dla wyżej wymienionych działów szkolenia organizowanych w ramach S.S.K. Centralnego Związku Spółdzielczego.
4. Adres Spółdzielczego Studium Korespondencyjnego jest: Warszawa, Centralny Związek Spółdzielczy, Wydział Szkolenia i Propagandy, ul. Kopernika nr 30.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA OGÓLNEGO.

w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 46 z dnia 10 sierpnia 1949 r.

Państwowy arbitraż gospodarczy.

poz. 340. Dekret z dnia 5 sierpnia 1949 r. o państwowym arbitrażu gospodarczym.

Celem państwowego arbitrażu gospodarczego jest zapewnienie dyscypliny wykonania narodowych planów gospodarczych, przestrzeganie i ugruntowanie zasad rozrachunku gospodarczego oraz zabezpieczenie wykonania umów.

Państwowe komisje arbitrażowe rozpoznają spory o prawa majątkowe: a) pomiędzy państwowymi przedsiębiorstwami, bankami, zakładami i instytucjami, przedsiębiorstwami pod zarządem państwowym, przedsiębiorstwami państwowo-spółdzielczymi, centralami spółdzielczo-państwowymi, centralami spółdzielni, przedsiębiorstwami, zakładami i instytucjami związków samorządu terytorialnego oraz spółkami prawa cywilnego i handlowego, w których Skarb Pań-

stwa, przedsiębiorstwa państwowe, samorządowe albo osoby prawa publicznego posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego; b) pomiędzy władzami i urzędami państwowymi lub związkami samorządu terytorialnego z jednej strony a jednostkami wymienionymi w pkt. a) z drugiej strony.

Komisje arbitrażowe orzekają również w sprawach dotyczących ustalenia treści umów zawieranych w wykonaniu narodowych planów gospodarczych (spory przedumowne) oraz w sprawach o ustalenie stosunku prawnego lub prawa.

Rada Ministrów może przekazać w drodze rozporządzenia do postępowania arbitrażowego: a) spory o prawa majątkowe jednostek wyżej wymienionych z innymi jednostkami gospodarczymi lub administracyjnymi Państwa albo osób prawnych prawa publicznego, jak również spory o prawa majątkowe pomiędzy spółdzielniami oraz pomiędzy jednostkami administracyjnymi i gospodarczymi Państwa

i osób prawnych prawa publicznego z jednej strony a spółdzielniami z drugiej strony.

Rada Ministrów może również w drodze rozporządzenia przekazywać innym władzom rozstrzyganie sporów należących do właściwości państwowych komisji arbitrażowych oraz określić tryb postępowania przed tymi władzami.

Spory, ulegające rozpoznaniu w trybie, przepisany omawianym dekretem, zostały wyłączone spod orzecznictwa sądów powszechnych. Umowa o poddanie tych sporów pod rozstrzygnięcie sądu polubownego jest nieważna.

Została utworzona Główna Komisja Arbitrażowa przy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz okręgowe komisje arbitrażowe przy wojewódzkich urzędach planowania gospodarczego.

W skład Główniej Komisji Arbitrażowej wchodzi również członek, powołany przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Komisja arbitrażowa przystępuje do rozpoznania sprawy na wniosek strony.

Okręgowe komisje rozpoznają sprawy w pierwszej instancji, jednak Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia określić sprawy, które podlegać będą rozpoznaniu Główniej Komisji Arbitrażowej w jednej instancji.

Wniosek o rozpoznanie sprawy kierować należy do okręgowej komisji arbitrażowej, właściwej według siedziby strony pozwanej lub miejsca wykonania umowy. Jeżeli właściwość okręgowej komisji arbitrażowej nie da się ustalić, wówczas komisje arbitrażowe właściwą dla rozpoznania sprawy wyznacza Prezes Główniej Komisji Arbitrażowej.

Od kończących postępowanie orzeczeń okręgowych komisji arbitrażowych służy stronom odwołanie do Główniej Komisji Arbitrażowej. Odwołanie należy wnieść za pośrednictwem okręgowej komisji w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia orzeczenia.

Rada Ministrów może jednak oznaczyć w drodze rozporządzenia sprawy, w których nie służy odwołanie.

Główna Komisja Arbitrażowa może bądź zatwierdzić, bądź zmienić w całości lub w części zaskarżone orzeczenie, bądź też uchylić je i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania komisji okręgowej.

Rozpoznając sprawę ponownie, okręgowa komisja arbitrażowa jest związana wykładnią i wytycznymi, zawartymi w orzeczeniu Główniej Komisji.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może z urzędu w koniecznym zakresie zmienić orzeczenie Główniej Komisji Arbitrażowej lub je uchylić, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Główniej Komisji Arbitrażowej w innym składzie zespołu orzekającego.

Decyzja Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego jest ostateczna. Może być ona wydana w ciągu dwu miesięcy od dnia doręczenia stronom orzeczenia Główniej Komisji Arbitrażowej. Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może wstrzymać wykonanie orzeczenia do czasu decyzji, o której mowa. Uprawnienia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego do zmiany, uchylania lub wstrzymywania orzeczeń przysługują mu również w stosunku do kończących postępowanie prawomocnych orzeczeń okręgowych komisji arbitrażowych.

Zapadłe w postępowaniu arbitrażowym orzeczenia, kończące sprawę, mają moc wyroków sądowych. Ugoda zawarta przez strony w toku postępowania arbitrażowego wymaga dla swej ważności zatwierdzenia przez komisję arbitrażową. Orzeczenia zapadłe w pierwszej instancji są natychmiast wykonalne bez wdrożenia postępowania egzekucyjnego. Główna Komisja Arbitrażowa może jednak wstrzymać wykonanie orzeczenia, zapadłego w pierwszej instancji, aż do jego uprawomocnienia się.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może ustanowić w drodze rozporządzenia, po wysłuchaniu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego, odrębny arbitraż dla rozpoznawania spraw pomiędzy centralami spółdzielni oraz pomiędzy spółdzielniami, jak również pomiędzy centralami spółdzielni z jednej strony a spółdzielniami z drugiej strony.

Główna Komisja Arbitrażowa udzielać będzie organom arbitrażu resortowego wiążących wytycznych.

Organizacja komisji arbitrażowych, postępowanie arbitrażowe, opłaty w tym postępowaniu oraz prawa i obowiązki członków zespołów orzekających komisji arbitrażowych zostaną szczegółowo unormowane rozporządzeniem Rady Ministrów.

Sprawy wszczęte w sądach powszechnych przed dniem wejścia w życie omawianego dekretu rozpoznawane będą

aż do ukończenia postępowania według przepisów dotychczasowych.

Wykonanie dekretu zostało poruczone Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkim ministrom.

Dekret wchodzi w życie z dniem 1 października 1949 r.

Reglamentacja niektórych surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych.

poz. 341. Dekret z dnia 5 sierpnia 1949 r. o reglamentacji niektórych surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych

Jeżeli potrzeby gospodarki narodowej wymagają celowego rozdziału lub zużycia surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych, Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, w porozumieniu z właściwymi ministrami, może je uznać za artykuły reglamentowane. Wówczas właściwy minister, w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, unormuje w drodze rozporządzenia obrót, przerób, gromadzenie, spożycie i przewóz artykułów uznanych za reglamentowane. Właściwy minister, w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, może za wynagrodzeniem powoływać organizacje spółdzielcze oraz przedsiębiorstwa państwowe i prywatne do wykonywania zadań związanych z planowym rozdziałem artykułów reglamentowanych oraz nakazać stawianie do dyspozycji w tym celu magazynów, składów, środków przewozowych i urządzeń technicznych w ustalonych rozmiarach i na wskazanych warunkach.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, w porozumieniu z właściwymi ministrami, może w rozporządzeniu zobowiązać wszystkich posiadaczy artykułu reglamentowanego do zgłoszenia go do rejestracji. Terminy i dane podlegające rejestracji, odnośnie poszczególnych artykułów reglamentowanych, będą ogłaszane przez właściwego ministra w Monitorze Polskim.

Kto w terminie ustanowionym nie zgłosi posiadania artykułu reglamentowanego, ulega karze aresztu do roku lub grzywny albo obu tym karom łącznie.

Kto artykuły reglamentowane, co do których wprowadzono obowiązek zgłoszenia, usuwa lub niszczy, ulega karze więzienia do lat 5 i grzywny. Jeżeli sprawca działa nieумыślnie ulega karze aresztu do roku lub grzywny.

Kto bez zezwolenia, lub niezgodnie z warunkami zezwolenia, zbywa lub nabywa artykuł reglamentowany albo używa go na cele inne, niż określone w warunkach przydziału lub sprzedaży, ulega karze więzienia do lat 3 i grzywny.

Wykonanie dekretu zostało poruczone Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz wszystkim ministrom. Dekret wszedł w życie z dniem 10 sierpnia 1949 r.

Uregulowanie niektórych zobowiązań przedsiębiorstw gospodarki społecznej i instytucji publicznych.

poz. 342. Dekret z dnia 5 sierpnia 1949 r. o uregulowaniu niektórych zobowiązań przedsiębiorstw gospodarki społecznej i instytucji publicznych.

Minister Skarbu został upoważniony do uregulowania zadłużenia przedsiębiorstw gospodarki społecznej i instytucji publicznych wobec instytucji kredytowych, istniejącego po dniu 1 lipca 1949 r.

Podlegają uregulowaniu zadłużenia, powstałe z tytułu:

- 1) finansowania inwestycji zleconych przez Rząd w okresie do 31 marca 1948 r.;

- 2) finansowania inwestycji w ramach państwowych planów inwestycyjnych na rok 1946, 1947 i 1948;

- 3) kredytów średnioterminowych pochodzących z konwersji kredytów krótkoterminowych zużytych na cele inwestycyjne;

- 4) rozliczeń wewnętrznych, wynikających z operacji zagranicznych;

- 5) pokrycia kosztów akcji zleconych przez Rząd w dziedzinie gospodarki narodowej;

- 6) kredytów zużytych na cele organizacyjne.

Uregulowanie polegać będzie na: 1) przejęciu przez Skarb Państwa zadłużenia, określonego decyzją Ministra Skarbu i zwolnieniu od tego zadłużenia przedsiębiorstw gospodarki społecznej i instytucji publicznych; 2) przeprowadzeniu rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa a instytucjami kredytowymi przez dokonanie odpisów i potrąceń z funduszy specjalnych, wierzytelności Skarbu Państwa w

instytucjach kredytowych oraz innych funduszów, zużytych na finansowanie inwestycji i akcji zleconych.

Inwestycje, których koszty zostaną uregulowane, dokonane przez przedsiębiorstwa gospodarki społecznej i instytucje publiczne, zwiększając majątek trwały tych przedsiębiorstw i instytucji.

Od dnia wejścia w życie omawianego dekretu kredyty bankowe mogą być udzielane tylko jako: a) zwrotne środki obrotowe w ramach planu kredytowego, b) zwrotne środki inwestycyjne w ramach państwowego planu inwestycyjnego, z wyłączeniem dopuszczalności pokrywania jakichkolwiek niedoborów drogą kredytów bankowych.

Wykonanie dekretu zostało poruczone Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Dekret wszedł w życie z dniem 10 sierpnia 1949 r.

Obrót bezgotówkowy.

poz. 349. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 sierpnia 1949 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1949 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym.

Górna granica drobnych wpłat i wypłat gotówkowych została ustalona na 30.000 zł w stosunku do jednorazowej transakcji.

Górna granica pogotowia kasowego została ustalona w wysokości 100.000 zł.

Górne granice pogotowia kasowego oraz drobnych wpłat i wypłat gotówkowych mogą być podwyższone lub obniżone zarówno dla uczestników obrotu bezgotówkowego, jak i jego oddziałów, w drodze porozumienia pomiędzy bankiem lub spółdzielnią kredytową a poszczególnymi uczestnikami obrotu bezgotówkowego na umotywowany wniosek bądź uczestnika obrotu bezgotówkowego, bądź banku lub spółdzielni kredytowej.

Przez pogotowie kasowe należy rozumieć zasoby pieniężne, które w formie gotówki znajdują się w kasie głównej i w kasach podręcznych uczestnika obrotu bezgotówkowego oraz jego oddziałów, nie posiadających odrębnych rachunków w bankach lub spółdzielniach kredytowych.

Nadwyżki pogotowia kasowego powinny być najdalej w ciągu dnia następnego wpłacone do właściwego banku lub spółdzielni kredytowej. W przypadkach uzasadnionych istotną potrzebą termin ten może być przedłużony w porozumieniu z bankiem lub spółdzielnią kredytową.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 16 sierpnia 1949 roku.

w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 47 z dnia 20 sierpnia 1949 r.

Nabywanie i przekazywanie nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych.

poz. 354. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 1949 r. w sprawie przekazywania nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych.

Rozporządzenie powyższe zawiera przepisy wykonawcze do dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 197).

Rozporządzenie ustala, że wyrażenie „wykonawca” oznacza tego spośród wykonawców narodowych planów gospodarczych, który wystąpił z wnioskiem o przekazanie mu nieruchomości niezbędnej dla realizacji narodowego planu gospodarczego, zaś wyrażenie „posiadacz” — tego, który bądź jest właścicielem, bądź ma zarząd lub użytkowanie nieruchomości, bądź też na rzecz którego ustanowione zostały na nieruchomości prawa rzeczowe ograniczone.

Władzą naczelną w odniesieniu do centrali spółdzielni, centrali spółdzielczo-państwowych lub spółdzielni jest minister sprawujący nad nimi nadzór w przypadkach, gdy są one wykonawcami. W przypadkach zaś, gdy są one posiadaczami — władzą naczelną jest Centralny Związek Spółdzielczy.

Nieruchomością niezbędną dla wykonania narodowego planu gospodarczego jest nieruchomość, mająca służyć bądź bezpośrednio, bądź pośrednio do wykonania planu.

Wykonawca, dla którego nieruchomość jest niezbędna dla wykonania narodowego planu gospodarczego, składa wniosek o jej przekazanie do swej władzy naczelną. Wniosek ten powinien zawierać: 1) wskazanie nieruchomości z ozna-

czaniem jej posiadacza, tytułu prawnego, pod jakim nieruchomości posiada, i sposobu, w jaki ją użytkuje, a odnośnie nieruchomości, na których znajdują się budynki, ponadto — ilość i rozmiary izb mieszkalnych i użytkowych, wymagających zwolnienia przez dotychczasowych użytkowników, ilość mieszkańców, ich uprawnienia do mieszkań zastępczych oraz ustalone stosownie do obowiązujących przepisów koszty dostarczenia lokali zastępczych; 2) opis rodzaju zamierzonych inwestycji z powołaniem się na złożony wniosek inwestycyjny lub na obowiązujący plan inwestycyjny; 3) wskazanie, na czym polegać ma przekazanie (przeniesienie prawa własności, ustanowienie prawa własności czasowej, przekazanie nieruchomości w zarząd lub użytkowanie, ustanowienie, zniesienie, ograniczenie bądź przekazanie praw rzeczowych ograniczonych); 4) uzasadnienie.

Do wniosku należy również dołączyć opinię wojewódzkiego urzędu planowania gospodarczego, wydaną w porozumieniu z właściwą władzą planowania zabudowy miast i osiedli, co do przeznaczenia nieruchomości na cele wymienione we wniosku.

Władza naczelną wykonawcy, uznawszy słuszność wniosku, zwraca się do władzy naczelną posiadacza o wyrażenie zgody na przekazanie, przy czym wyrażenie zgody może być uzależnione od zobowiązania wykonawcy do dokonania inwestycji zastępczych. Przypadki, w których wyrażenie zgody na przekazanie nieruchomości może być uzależnione od dokonania inwestycji zastępczych, określi Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Koszty związane z ewentualnym zwolnieniem nieruchomości od praw rzeczowych ograniczonych na niej ciężących ponosi wykonawca.

W przypadku, gdy przekazanie polega na oddaniu nieruchomości w zarząd i użytkowanie bez zobowiązania wykonawcy do dokonania inwestycji zastępczych, dokonuje się ono w formie protokołu zdawczo-odbiorczego, a w pozostałych przypadkach — w drodze umowy zawartej w odpowiedniej formie prawnej. W tych ostatnich przypadkach zawarcie umowy wymaga uprzedniej zgody na jej treść władz naczelną wykonawcy i posiadacza. Objęcie nieruchomości przez wykonawcę następuje niezwłocznie po zawarciu umowy.

Odpis protokołu zdawczo-odbiorczego lub umowy w przedmiocie przekazania nieruchomości wykonawca przesyła do wiadomości właściwego, ze względu na miejsce położenia nieruchomości, wojewody (Prezydenta m. st. Warszawy lub m. Łodzi).

W przypadkach, gdy władza naczelną posiadacza odmówiła przekazania albo nie udzieliła odpowiedzi w terminie czternastodniowym, bądź gdy władze naczelną wykonawcy i posiadacza nie uzgodniły sprawy inwestycji zastępczych, — władza naczelną wykonawcy przedstawia sprawę do decyzji Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, który w wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami inwestycyjnymi może upoważnić wykonawcę do objęcia nieruchomości przed wydaniem orzeczenia o przekazaniu.

Decyzja Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego jest ostateczna i stanowi podstawę do niezwłocznego objęcia nieruchomości przez wykonawcę.

Kontrola wykonania decyzji o przekazaniu należy do wojewódzkich urzędów planowania gospodarczego.

Władze naczelną wykonawcy i posiadacza ustalają, na czym polegać ma przekazanie, a w razie niedojścia do porozumienia przedstawiają sprawę do decyzji Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

W przypadkach, gdy przekazanie następuje pomiędzy stronami, z których wykonawca lub posiadacz jest organizacją samorządu gospodarczego lub stowarzyszeniem wyższej użyteczności, bądź centralą spółdzielni lub centralą spółdzielczo-państwową, bądź też spółdzielnią, stosuje się następujące zasady:

1) w razie sprzedaży — cenę ustala się stosownie do rozporządzenia, jakie za zgodą Rady Państwa wyda Rada Ministrów na mocy art. 28 ust. 2 przytoczonego wyżej dekretu z dn. 26 kwietnia 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 27/49 poz. 197), przy czym określenie jej wysokości może nastąpić w akcie dodatkowym;

2) w razie przekazania na własność czasową albo w zarząd lub użytkowanie czynsz roczny ustala się w wysokości 1,1/2% szacunku ustalonego na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w punkcie poprzednim;

3) w razie ustanowienia zniesienia, ograniczenia lub przekazania praw rzeczowych ograniczonych — stosuje się

zasady ustalone zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Wykonanie omawianego rozporządzenia zostało poruczone Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkim ministrom. Weszło ono w życie z dniem 20 sierpnia 1949 roku.

Dostarczenie nieruchomości zamiennych w zamian nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych.

Poz. 355. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 1949 r. w sprawie dostarczania nieruchomości zamiennych w zamian za nieruchomości niezbędne dla realizacji narodowych planów gospodarczych.

Rozporządzenie powyższe zostało wydane na podstawie art. 30 ust. 4 dekretu z dnia 28 kwietnia 1949 r. o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 197).

Rozporządzenie ustala, że wyrażenie „nieruchomość zamienna” oznacza nieruchomość, która ma być stosownie do postanowień dekretu z dnia 28 kwietnia 1949 r. (art. 7 lub 30) zaofiarowana właścicielowi w zamian za nieruchomość niezbędną dla realizacji narodowych planów gospodarczych.

Centrale spółdzielczo-państwowe, centrale spółdzielni i spółdzielnie są obowiązane, w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie omawianego rozporządzenia, to jest do dnia 19 września 1949 roku zgłosić nieruchomości, znajdujące się w ich zarządzie lub użytkowaniu, lecz stanowiące własność Skarbu Państwa. Zgłoszeniu nie podlegają jednak nieruchomości użytkowane zgodnie ze swym przeznaczeniem i według zasad racjonalnej gospodarki, na których znajdują się bądź urządzenia techniczne, bądź budynki administracyjne, przemysłowe lub użyteczności publicznej albo budynki mieszkalne zawierające ponad 10 izb. W przypadkach, gdy dla racjonalnego wykorzystania wymienionych wyżej urządzeń technicznych lub budynków wystarczająco by część nieruchomości, na której urządzenia te lub budynki się znajdują, użytkownicy obowiązani są zgłosić zbudowaną dla nich część nieruchomości z oznaczeniem granic.

Zgłoszenia te dokonuje się u właściwego, ze względu na miejsce położenia nieruchomości, starosty lub prezydenta miasta wydzielonego.

Zgłoszenie powinno zawierać: wskazanie położenia nieruchomości, jej obszar w przypadku, gdy na nieruchomości są zabudowania, ilość izb w budynkach i powierzchnię użytkową oraz ewentualną liczbę mieszkańców, dane na czyje imię uregulowany jest tytuł własności oraz dane dotyczące tytułu posiadania nieruchomości przez użytkownika.

W zgłoszeniu użytkownik może zamieścić wniosek, by zgłoszonej nieruchomości nie zamieszczać na wykazie nieruchomości przeznaczonych na nieruchomości zamienne. Wniosek taki wymaga uzasadnienia.

W przypadkach, gdy w użytkowaniu posiadanych nieruchomości nastąpiły zmiany powodujące obowiązek zgłoszenia bądź zmiany w danych już zgłoszonych lub gdy nieruchomość została uzyskana po dniu wejścia w życie omawianego rozporządzenia, termin trzydziestodniowy dla wypełnienia obowiązku zgłoszenia liczy się od dnia powstania zmian lub uzyskania nieruchomości.

Na podstawie zgłoszeń oraz posiadanych danych starosta (prezydent miasta wydzielonego) sporządza i prowadzi wykaz położonych na terenie powiatu (miasta wydzielonego) nieruchomości przeznaczonych na nieruchomości zamienne (wykaz lokalny).

Odpis decyzji starosty (prezydenta miasta wydzielonego) o wciągnięciu nieruchomości do wykazu lub o odmowie skreślenia nieruchomości z wykazu doręcza się użytkownikowi, który w przeciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji może złożyć za pośrednictwem władzy wydającej decyzję sprzeciw do właściwego, ze względu na miejsce położenia nieruchomości, wojewody, a odnośnie nieruchomości położonych w m. st. Warszawie i m. Łodzi — do Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Decyzja wojewody lub Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego jest ostateczna i prawomocna. Wpisy do wykazu lokalnego mogą nastąpić tylko na podstawie decyzji prawomocnych.

Prócz wykazu lokalnego będzie sporządzony i prowadzony przez Ministra Administracji Publicznej wykaz centralny na podstawie danych odnośnie nieruchomości, będących w dyspozycji władz ziemskich i władz osiedleńczych. Pość nie-

ruchomości zamieszczonych w wykazie centralnym dostosowana będzie do zapotrzebowania nieruchomości zamiennych planowanego przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego.

Tryb sporządzania wykazu centralnego i udzielania zeń informacji ustali zarządzenie Ministra Administracji Publicznej, wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Nieruchomości zamieszczone w wykazach lokalnych lub centralnych powinny być utrzymywane w stanie zdatnym do użytku. Władze lub instytucje, na których spoczywać będzie obowiązek utrzymywania w stanie zdatnym do użytku nieruchomości zamiennych, oraz fundusze przeznaczone na ten cel, określi zarządzenie Ministra Administracji Publicznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Wykonawca nie mający nieruchomości, która mogła by służyć jako nieruchomość zamienna, zgłasza wniosek do właściwego, ze względu na położenie nieruchomości niezbędnej dla realizacji narodowego planu gospodarczego, starosty (prezydenta miasta wydzielonego) o oddanie mu do dyspozycji odpowiedniej nieruchomości zamieszczonej w wykazie lokalnym. Wniosek winien zawierać dane, dotyczące rodzaju i wielkości nieruchomości dla realizacji narodowych planów gospodarczych oraz dane niezbędne do ustalenia, jakiego rodzaju i wielkości powinna być nieruchomość zamienna. Do wniosku powinien wykonawca dołączyć zaświadczenia swego organu nadrzędnego, stwierdzające, że wykonawca nie ma nieruchomości, która mogła by służyć jako nieruchomość zamienna.

Starosta (prezydent miasta wydzielonego) powinien w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wniosku oddać do dyspozycji wykonawcy odpowiednią nieruchomość spośród zamieszczonych w wykazie lokalnym albo w tymże terminie zawiadomić, że w wykazie lokalnym nie ma takiej nieruchomości.

W przypadkach otrzymania zawiadomienia, że w wykazie lokalnym nie ma odpowiedniej nieruchomości, wykonawca zgłosi wniosek o oddanie mu do dyspozycji odpowiedniej nieruchomości zamiennej do władzy lub organu prowadzącego wykaz centralny, który odda do dyspozycji wykonawcy odpowiednią nieruchomość zamienną, zamieszczoną w tym wykazie.

Wskazana nieruchomość zamienna pozostaje w dyspozycji wykonawcy przez 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Termin ten może być na wniosek wykonawcy przedłużony w przypadkach, gdy pertraktacje z właścicielem nie zostały zakończone. Po upływie tych terminów nieruchomość zamienna może być oddana do dyspozycji innemu wykonawcy bez zawiadomienia wykonawcy, do którego dyspozycji została oddana pierwotnie.

Wykonawca obowiązany jest umożliwić właścicielowi obejście nieruchomości zamiennej na miejscu i pokryć niezbędne koszty podróży do miejsca położenia tej nieruchomości.

Przekazanie nieruchomości zamiennej właścicielowi następuje:

1) jeżeli nieruchomość wchodzi w skład Państwowego Funduszu Ziemi — w trybie dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz. 13),

2) jeżeli nieruchomość wchodzi w skład zapasu ziemi na Ziemiach Odzyskanych i obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska — w trybie dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279),

3) jeżeli nieruchomość podlega przepisom dekretu z dnia 6 grudnia 1946 r. o przekazywaniu przez Państwo mienia nierolniczego na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 389) — w trybie tego dekretu,

4) jeżeli nieruchomość podlega przepisom ustawy z dnia 30 stycznia 1948 r. o zbywaniu i dzierżawie oraz o przekazywaniu na własność związków samorządu terytorialnego niektórych kategorii mienia państwowego (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 75 i Nr 62, poz. 493) — w sposób przewidziany w art. 8 ust. 3 i art. 16 tej ustawy,

5) jeżeli nieruchomość stanowi własność Skarbu Państwa, a nie należy do kategorii wymienionych pod punktami 1) — 4) — na podstawie upoważnienia właściwego ministra, udzielonego w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Budownictwa.

6) jeżeli nieruchomość stanowi własność samorządu terytorialnego, a nie należy do kategorii wymienionych pod pkt 4 — na podstawie upoważnienia przewodniczącego właściwego organu wykonawczego samorządu terytorialnego, udzielonego zgodnie z uchwałą właściwej rady narodowej, zatwierdzoną przez prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

Oszacowanie nieruchomości zamiennej następuje w trybie ustalonym na podstawie art. 28 ust. 2 dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. (Dz.U.R.P. Nr 27, poz. 197), to jest na zasadach, jakie ustali rozporządzenie Rady Ministrów, wydane za zgodą Rady Państwa.

O dokonaniem przekazaniu nieruchomości zamiennej wykonawca zawiadamia władzę lub organ prowadzący odnośny wykaz nieruchomości celem skreślenia jej z tego wykazu.

Centrale spółdzielni, centrale spółdzielczo-państwowe oraz spółdzielnie uiszczają po przekazaniu nieruchomości właścicielowi cenę określoną w trybie przewidzianym w art. 28 ust. 2 dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. Sposób zapłaty ustali Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Wykonanie rozporządzenia zostało poruczone Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkim ministrom.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 20 sierpnia 1949 roku.

Urlopy dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu.

poz. 365. Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27 lipca 1949 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopiach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu.

W załączeniu do powyższego obwieszczenia została ogłoszona Ustawa z dnia 16 maja 1922 r. o urlopiach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu, z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu tej ustawy.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 48 z dnia 22 sierpnia 1949 r.

Wymiana gruntów.

Poz. 387. Dekret z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów.

W myśl powyższego dekretu grunty mogą być poddane wymianie jeżeli wymaga tego wzgląd na racjonalność ustroju rolnego.

Każdy, kto posiada grunty na obszarze poddanym wymianie (uczestnik wymiany), otrzymuje z tego obszaru inne grunty o równej wartości w zamian za grunty dotychczas posiadane. W razie trudności wydzielania gruntów o równej wartości przydziela się w drodze wymiany grunty o wartości wyższej lub niższej, z tym jednak, że różnica wartości nie może przekroczyć 5% wartości gruntów dotychczas posiadanych.

Zasady przeprowadzania szacunku porównawczego gruntów poddanych wymianie może określić Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w drodze rozporządzenia.

Na żądanie grupy uczestników wymiany wydziela się jej grunty w takim położeniu, ażeby możliwe było prowadzenie wspólnego gospodarstwa rolnego przez tę grupę.

Na żądanie grupy uczestników wymiany wydziela się jej grunty jako jedną nieruchomość z określeniem wielkości udziału każdego z członków grupy w tej nieruchomości. Udział ten ustala się według szacunku porównawczego gruntów poddanych wymianie na podstawie opinii wyrażonej zgodnie przez uczestników grupy lub wyłonioną przez nich komisję. Po zakończeniu postępowania wymiany gruntów członek takiej grupy może zgłosić żądanie wydzielania mu gruntów, odpowiadających jego udziałowi. W toku wymiany gruntów gospodarstwa niepełnorolne mogą być jednocześnie uzupełniane gruntami państwowymi do norm obszarowych, jakie stosuje się przy nadawaniu gruntów na podstawie przepisów o reformie rolnej bądź o osadnictwie rolnym.

W przypadkach, gdy przy wymianie gruntu uczestnik wymiany otrzyma grunty o wartości niższej (w granicach, nie przekraczających 5% wartości gruntów dotychczas posiadanych), otrzymuje on odpowiednią dopłatę, ustaloną według szacunku, stosowanego przy nadawaniu gruntów na podstawie przepisów o reformie rolnej, bądź o osadnictwie rolnym, przy czym obowiązani do opłat uiszczają je na rachunek Państwowego Funduszu Ziemi, z którego też reguluje się dopłaty na rzecz uprawnionych do ich otrzymania. Dopłaty te winny być uiszczone w ciągu roku od daty wykonania orzeczenia o wymianie gruntów. Termin uiszcze-

nia dopłaty na rzecz Państwowego Funduszu Ziemi może być przedłużony na okres do lat trzech na zasadach, jakie ustali Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Wdrożenie postępowania w sprawie wymiany gruntów następuje:

1) na żądanie przynajmniej połowy posiadaczy tych gruntów — na podstawie zarządzenia powiatowej władzy administracji ogólnej;

2) na żądanie mniej niż połowy, lecz przynajmniej jednej piątej posiadaczy tych gruntów — na podstawie zarządzenia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

3) z urzędu — jeżeli wymianą mają być objęte również grunty państwowe lub jeżeli zachodzi potrzeba zapewnienia racjonalnej zabudowy osiedla — na podstawie zarządzenia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej;

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali w drodze rozporządzenia warunki zniesienia służebności gruntowych.

Do wydawania zarządzeń i orzeczeń, przewidzianych w omawianym rozporządzeniu za wyjątkami, zastrzeżonymi dla wojewódzkiej władzy administracji ogólnej są powołane powiatowe władze administracji ogólnej.

Czynności techniczne, potrzebne do opracowania projektu wymiany gruntów, przeprowadza się z urzędu na koszt Państwa z tym, że uczestnicy wymiany obowiązani są do świadczeń rzeczowych i robocizny, potrzebnych do wykonania na miejscu prac pomiarowych.

Wykonane orzeczenie o wymianie gruntów stanowi podstawę do ujawnienia w księgach wieczystych, na wniosek powiatowej władzy administracji ogólnej, nowego stanu własności oraz do dokonania w tych księgach odpowiednich wpisów. Wnioski o wpisy do ksiąg wieczystych wolne są od opłat sądowych.

Wykonanie omawianego dekretu zostało poruczone Ministrom: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości.

Dekret ten wszedł w życie z dniem 22 sierpnia 1949 roku.

OKÓLNIKI I ZARZĄDZENIA PAŃSTWOWYCH WŁADZ CENTRALNYCH

Spółeczne Przedsiębiorstwo Budowlane.

W Monitorze Polskim Nr A-47 z dnia 23 lipca 1949 r. pod poz. 635 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 4 lipca 1949 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Spółeczne Przedsiębiorstwo Budowlane”. Siedzibą przedsiębiorstwa jest m. st. Warszawa, a terenem działalności obszar Państwa. Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkich robót budowlanych. Nadzór państwowy nad przedsiębiorstwem sprawuje Minister Budownictwa.

Opłaty za pomoc leczniczą dla emerytów.

W Monitorze Polskim Nr A-51 z dnia 9 sierpnia 1949 r. pod poz. 708 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 30 lipca 1949 r., ustalające załączkową opłatę miesięczną za każdą osobę, pobierającą zaopatrzenie emerytalne lub rentę, w wysokości 400 złotych.

Zarządzenie powyższe weszło w życie z dniem 9 sierpnia 1949 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.

Planowanie kasowe.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 710 została ogłoszona uchwała Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1949 r. w sprawie planowania kasowego.

Kierownictwo planowaniem kasowym zostało powierzone Narodowemu Bankowi Polskiemu.

Obowiązkowi planowania kasowego podlegają jednostki wymienione w art 1 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 1 lipca 1949 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 294), a w ich liczbie spółdzielnie i ich związki (centrale).

Podatek gruntowy.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 721 zostało ogłoszone zarządzenie Głównego Pełnomocnika Rządowego do spraw podatku gruntowego z dnia 20 lipca 1949 r. w sprawie określenia kategorii podatników i warunków pod jakimi uiszczyć mogą równowartość podatku gruntowego w ziemiopłodach — w gotówce.

Między innymi z możliwości tych korzystać mogą resztki, użytkowane przez spółdzielnie „Samopomoc Chłopska” oraz gospodarstwa rolne należące do spółdzielni.

Banki i spółdzielnie kredytowe uprawnione do prowadzenia rachunków w obrocie bezgotówkowym.

W Monitorze Polskim Nr A-53 z dnia 13 sierpnia 1949 r., pod poz. 728 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 sierpnia 1949 r. w sprawie ustalenia wykazu banków oraz spółdzielni kredytowych uprawnionych do prowadzenia rachunków w obrocie bezgotówkowym.

Na podstawie art 2 ust. 1 pkt. 1), oraz art. 3. pkt. 1) ustawy, z dnia 1 lipca 1949 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (Dz. U. R. P. Nr 41. poz. 294) do prowadzenia rachunków dla uczestników obrotu bezgotówkowego uprawnione są niżej wymienione banki: 1. Narodowy Bank Polski, 2. Bank Gospodarstwa Krajowego, 3. Państwowy Bank Rolny, 4. Poczta Kasa Oszczędności, 5. Komunalny Bank Kredytowy, 6. Polski Bank Komunalny, S.A., 7. Bank Handlowy w Warszawie, S.A., 8. Bank Związku Spółek Zarobkowych, S.A., 9. Bank Polska Kasa Opieki, S.A., oraz następujące spółdzielnie kredytowe:

m. st. Warszawa

Spółdzielczy Bank Ogrodniczy — Warszawa.

Województwo Warszawskie

Banki Ludowe: Działdowo, Lidzbark, Ostrów Maz., Płock, Siedlce;

Banki Spółdzielcze: Błonie, Gostynin, Grodzisk Maz., Grójec, Maków Maz., Mińsk Maz., Mogielnica, Nasielsk, Otwock, Płońsk, Pułtusk, Rembertów, Sierpc, Warka, Wyszaków, Wyszogród; Bank Spółdzielczy Mieszczański - Rolniczy: Ciechanów; Bank Spółdzielczy „Wzajemny Kredyt”: Żyrardów; Bank Spółdzielczy „Sobikowiak”: Góra Kalwaria; Bank Spółdzielczy Kredytowy: Radzymin;

Powszechna Kasa Pożyczkowa: Wołomin; Kasa Spółdzielcza „Rolnik”: Mordy; Rolniczy Bank Spółdzielczy: Piaseczno;

Kasy Spółdzielcze: Błędów, Dęblin, Garwolin, Łosice, Ryki, Sochaczew, Żelechów; Kasy Stefczyka: Bielsk, Dobrze, Drobń, Iłowo, Kadziło, Kaluszyn, Korytnica, Kosów Lacki, Krasnosielc, Kuczbork, Mrozy, Platerowo, Pokrzywnica, Różan, Rybno, Sanniki, Serock, Sobolew, Sokołów Podlaski, Sońsk, Stara Wieś, Starożeby, Sierdź, Szymanów, Tuszcz, Węgrów, Wszeliwy, Żuramin.

m. Łódź

Łódzka Spółdzielnia Kredytowa — Łódź.

Województwo Łódzkie

Banki Spółdzielcze: Łask, Ozorków, Skierniewice, Żychlin;

Banki Ludowe: Głowno, Końskie, Pabianice, Warta; Bank Spółdzielczy „Wspólna Praca”: Kutno; Bank Spółdzielczy Ziemi Łowickiej: Łowicz;

Kasy Stefczyka: Nowe Miasto n/Pilicą, Żelów; Pow. Banki Spółdzielcze: Piotrków Trybunalski, Radomsko.

Województwo Kieleckie

Banki Spółdzielcze: Bodzentyn, Chmielnik, Hża, Jędrzejów, Kielce, Kłobuck, Kozienice, Opatów, Suchedniów, Szczekociny, Włoszczowa;

Kasy Stefczyka: Baćkowiec, Białobrzegi, Chmielów, Dziekańna, Głowaczów, Gnojno, Góra Puławska, Kazanów, Kije, Kluczewsko, Korzecko, Leszczyny, Magnuszew, Małogoszcz, Mstów, Omięcin, Opatowiec, Ożarów, Pacanów, Parchocin, Pawłów, Przytyk, Skaryszew, Stopnica, Tarłów, Tumlin, Wąchock, Wiślica, Złota Pinczowska;

Spółdzielcze Banki Ludowe: Częstochowa, Staszów; Kasa Spółdzielcza „Oszczędność”: Kamienna; Kasy Spółdzielcze: Krzcięcice, Lipsko, Siemno, Wodzisław;

Bank Ludowy: Zwoleń; Bank Spółdzielczy Przemysłowo-Rolny: Ostrowiec; Bank Spółdzielczy im. D-ra Stefczyka: Kazimierza Wielka; Spółdzielczy Bank Powszechny: Klimontów; Bank Spółdzielczy Ziemi Sandomierskiej: Sandomierz; Gminne Kasy Spółdzielcze: Radom, Secemin.

Województwo Lubelskie

Banki Spółdzielcze: Biała Podlaska, Janów Lubelski, Lubartów, Międzyrzec Podlaski, Radzyń Podlaski;

Kasy Stefczyka: Komarówka Podlaska, Łęczna, Modliborzycze, Rejowiec, Stoczek Łukowski, Turobin, Wąwolnica, Wysokie;

Kasy Spółdzielcze: Bełżyce, Frampol, Kock, Nałęczów, Parczew, Terespol n/Bugiem, Zółkiewka;

Banki Ludowe: Łuków, Siedlce, Siedliszcze;

Kasa Spółdzielcza im Stefczyka: Kraśnik; Spółdzielczy Bank Ludowy: Bychawa; Kasa Przemysłowców i Rolników Lubelskich: Lublin; Zjednoczony Bank Spółdzielczy: Opole Lubelskie; Puławska Spółdzielnia Kredytowa: Puławy; Chrześcijańska Kasa Spółdzielcza: Kazimierz Dolny; Centralna Kasa Spółdzielcza: Zamość.

Województwo Białostockie

Bank Spółdzielczy: Wysokie Mazowieckie.

Województwo Olsztyńskie

Banki Ludowe: Barczewo, Bartoszyce, Biskupiec, Braniewo, Giżycko, Iława, Lidzbark, Morąg, Mrągowo, Nidzica, Olsztyn, Orneta, Ostróda, Pasłęk, Reszel, Szczytno, Węgorzewo.

Województwo Gdańskie

Banki Ludowe: Chmielno, Elbląg, Gdańsk-Wrzeszcz, Gdynia, Gniew, Kartuzy, Kościerzyna Kw'dzyn, Lębork, Nowy Staw, Oliwa, Pelplin, Pruszcz, Puck, Sierakowice, Skarszewy, Sopot, Sztum, Tczew, Wejherowo, Żuków; Bank Rybaków Morskich: Gdynia;

Spółdzielnia Oszczędnościowo-Pożyczkowa Banku Powszechnego: Malbork; Żuławski Bank Ludowy: Nowy Dwór; Banki Spółdzielcze: Ryjewo, Starogard.

Województwo Pomorskie

Banki Spółdzielcze: Aleksandrów, Brusy, Kcynia, Radziejów Kujawski, Radzyń, Włocławek, Wysoka;

Banki Ludowe: Barcin, Chełmno, Chełmża, Chodecz, Chojnice, Drzycim, Gniewkowo, Golub, Górzno, Grudziądz, Inowrocław, Kamień, Kowalewo, Koronowo, Kruszwica, Lisewo, Lubawa, Lubiewo, Łabiszyn, Łobżenica, Miasteczko Kraińskie, Mroczka, Nowe Miasto, Rypin, Sępólno, Siemolń, Szubin, Śliwice, Świecie, Tuchola, Wiele, Więcbork;

Banki Kredytowe: Łasin, Nakło, Nowe, Toruń, Wąbrzeźno;

Gminne Kasy Spółdzielcze: Brześć Kujawski, Dobrcz, Jabłonowo, Piotrków Kujawski, Solec Kujawski;

Kasy Stefczyka: Bydgoszcz-Rupienica, Grębocin, Świecie n/Osą;

Bank Handlowy: Czersk; Pow. Bank Spółdzielczy: Lipno; Spółdzielnia Oszczędnościowo-Pożyczkowa: Bonlewo; Kasa Spółdzielcza: Kowal; Zjednoczony Bank Spółdzielczy: Brodnica.

Województwo Szczecińskie

Banki Ludowe: Barlinek, Bytów, Choszczno, Darłowo, Goleniów, Gryfino, Koszalin, Miastko, Sławno, Słupsk, Trzebiatów, Ustka, Wałcz, Złotów;

Banki Spółdzielcze: Białogard, Człuchów, Międzyzdroje, Resko;

Spółdzielczy Bank Ludowy: Chojna, Myślibórz; Kołobrzeczski Bank Ludowy: Kołobrzeg; Bank Ludowy „Zgoda”: Kamień; Kasa Stefczyka: Mieszkowice.

Województwo Poznańskie

Banki Ludowe: Bojanowo, Borek, Buk, Czarnków, Czempin, Czarniejewo, Dobra, Dobrzyca, Dolsk, Gąsawa, Gębica, Gołańcza, Grodzisk, Gubin, Janowiec, Jaraczew, Jarocin, Jutrosin, Kaźmierz, Kepno, Kobylin, Konin, Kościan, Kórnik, Krotoszyn, Krzywiń, Książ, Lubasz, Margonin, Miejska Góra, Międzychód, Międzyrzec, Mikstat, Miłosław, Mogilno, Murowana Goślina, Oborniki, Odolanów, Ostroróg, Ostrzeszów, Pakość, Piaski, Pobiedziska, Pogorzela, Poniec, Poznań, Przemęt, Rawicz, Rogoźno, Rzeplin, Ryczywół, Skalmierzyce, Stęszew, Strzałkowo, Strzelce Krajeńskie, Strzelno, Sulęcín, Sulmierzyce, Szamotuły, Śmigiel, Śrem, Środa, Trzcianka, Trzemeszno, Wągrowiec, Wieleń, Wielichowo, Witkowo, Wolsztyn, Wronki, Wschowa, Zaniemyśl, Zielona Góra, Żerków, Żnin.

Bank Kredytowy Spółdzielczy: Gniezno; Banki Pożyczkowe Spółdzielcze: Gniezno, Gostyń, Poznań; Kasa Oszczędności: Kostrzyn; Spółdzielczy Bank Koźmiński: Koźmin; Spółdzielczy Bank Włociański: Krobia; Kasa Pożyczkowa: Ostrów; Spółdzielcze Banki Pożyczkowe: Jutrosin, Pleszew, Września; Kasy Stefczyka: Bojadła, Deszczno, Golina n/Wartą, Grzegorzew, Kleczew, Lisów, Opatówek, Sompolno, Ślesin; Banki Spółdzielcze: Kalisz, Proboszczewice, Zagórz; Spółdzielcze Banki Kredytowe: Pniewy, Żnin; Spółdzielczy Bank Nadnotecki: Chodzież; Bank Spół-

dzielczy Młodych Przemysłowców: Poznań; S.O.P. Emerytów Państwowych: Poznań; Kasa Kredytowo-Pożyczkowa: Poznań; Kasy Spółdzielcze: Dąbie n/Nerem, Gościń, Krzyż, Słupca; Spółdzielczy Bank Ogrodniczy Ziemi Kaliskiej: Kalisz; Chrześcijański Bank Spółdzielczy: Białski; Chrześcijańska Kasa Spółdzielcza: Kłodawa.

Województwo Wrocławskie

Banki Spółdzielcze: Bystrzyca, Bytom Odrz., Góra Śląska, Kąty Wrocław., Lublin Legn., Nowa Ruda, Sława Śląska, Szprotawa, Twardogóra, Zgorzelec, Żarów.

Powszechne Banki Spółdzielcze: Chojnów, Jawor, Koźuchów, Nowa Sól, Oława, Wołów, Żary; Bank Ludowy: Milicz.

Województwo Śląskie

Banki Ludowe: Bytom, Chorzów, Chorzów-Batory, Głuchołazy, Koźle, Lubliniec, Oleśno Śląskie, Piekary Śląskie, Racibórz, Rybnik, Wisła;

Banki Spółdzielcze: Głubczyce, Katowice, Kluczbork, Niemodlin, Ruda Śląska, Tarnowskie Góry, Toszek, Wołczyn, Żory; Bank Udziałowy Spółdzielczy: Dąbrowa Górnicza; Spółdzielczy Bank Rzemieślniczy: Sosnowiec; Tow. Oszcz. i Zaliczk. B-k Sp.: Cieszyn; Polskie Banki Ludowe: Mysłowice, Wodzisław; Spółdzielczy Bank Ludowy: Gliwice; Bank Rolników: Opole; Powszechna Kasa Spółdzielcza: Skoczów; Kasa Spółdzielcza im. D-ra Stefczyka: Gorzów; Kasa Spółdzielcza: Ustroń.

Województwo Krakowskie

Banki Spółdzielcze: Andrychów, Biała Krakowska, Brzesko, Chrzanów, Czarny Dunajec, Dąbrowa Tarnowska, Grybów, Jaworzno, Jordanów, Kalwaria Zebrzydowska, Kęty, Kraków, Krościenko n/Dunajcem, Krzeszowice, Krynica, Limanowa, Maków Podhalański, M'echów, Miłowka, Niepołomice, Nowy Sącz, Olkusz, Oświęcim, Skawina, Stary Sącz, Sucha k/Zywca, Tarnów, Wadowice, Wieliczka, Wiśnicz Nowy, Wolbrom, Zakliczyn n/Dunajcem, Zakopane, Zator, Żywiec.

Banki Spółdzielcze im. D-ra Stefczyka: Bochnia, Dobczyce, Liszki, Mszana Dolna, Myślenice, Skała k/Ojcowa, Słomniki, Tuchów, Wojnicz.

Kasy Stefczyka: Ciężkowice k/Tarnowa, Czernichów, Dobra k/Limanowej, Lisia Góra, Miętnów, Pleśnia, Raciechowice, Radgoszcz, Żabno.

Bank Spółdzielczy Ziemi Proszowskiej: Proszowice; Gminna Kasa Spółdzielcza: Jabłonka; Związkowy Bank Spółdzielczy: Nowy Targ.

Województwo Rzeszowskie

Banki Spółdzielcze: Baranów Sandomierski, Brzostek, Brzozów, Dębica, Dynów, Fryszak, Głogów, Gorlice, Jasło, Jarosław, Kolbuszowa, Krosno, Leżajsk, Mielec, Nisko, Pruchnik, Przeworsk, Rudnik n/Sanem, Rzeszów, Rymańów, Sędziszów, Strzyżów, Tarnobrzeg, Tyczyn, Zmięrod Nowy.

Spółdzielczy Bank Udziałowy: Dukla; Pow. Bank Spółdzielczy: Łańcut; Spółdzielczy Bank Mieszkański: Przemysł; Bank Spółdzielczy Ziemi Leskiej: Lesko; Rolniczy Bank Spółdzielczy: Lubaczów; Bank Spółdzielczy Rzem. i Rolników: Przemysł.

Ponadto w numerze A—58 Monitora Polskiego z dnia 29 sierpnia 1949 r., pod poz. 785 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 sierpnia 1949 r. w sprawie ustalenia dodatkowego wykazu spółdzielni kredytowych, uprawnionych do prowadzenia rachunków w obrocie bezgotówkowym.

Na podstawie art 2 ust. 1 pkt. 1), oraz art. 3 pkt. 1) ustawy z dnia 1 lipca 1949 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 294) do prowadzenia rachunków dla uczestników obrotu bezgotówkowego, oprócz spółdzielni wymienionych w zarządzeniu Ministra Skarbu z dnia 12 sierpnia 1949 r. (Monitor Polski Nr A—53, poz. 728) uprawnione są również spółdzielnie kredytowe niżej wymienione:

m. st. Warszawa.

Spółdzielczy Bank Pracy — Warszawa; Bank Spółdzielczy Farmaceutów — Warszawa; Spółdzielczy Bank Kupieckiego i Drobnoego Przemysłu — Warszawa; Bank Spółdzielczy dla produktywizacji Żydów — Warszawa; Spółdzielczy Bank

Techniczny — Warszawa; Bank Spółdzielczy Rzemieślników — Warszawa.

Województwo Kieleckie.

Bank Spółdzielczy — Radom.

Województwo Pomorskie.

Bank Spółdzielczy — Bydgoszcz.

Magazyny i składy zbożowe.

W Monitorze Polskim z dnia 19 sierpnia 1949 r. Nr A—54 pod poz. 739 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 26 lipca 1949 r. w sprawie stawienia do dyspozycji na rzecz akcji zaopatrywania ludności magazynów i składów zbożowych oraz środków przewozowych i urządzeń technicznych. W myśl tego zarządzenia osoby fizyczne i prawne prawa prywatnego stawić mają do dyspozycji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Zakłady Zbożowe“ w zakresie i w terminach, ustalonych przez to przedsiębiorstwo, posiadane nieużytkowane magazyny zbożowe i niewykorzystane budynki, nadające się na składy zboża wraz ze środkami przewozowymi i urządzeniami technicznymi.

Z przejęcia przez „Polskie Zakłady Zbożowe“ magazynów, składów, środków przewozowych i urządzeń technicznych oraz zwrotu po wykorzystaniu winien być sporządzony protokół zdawczo-odbiorczy.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 19 sierpnia 1949 roku.

Znaki towarowe.

W Monitorze Polskim z dnia 23 sierpnia 1949 roku Nr A—57 pod poz. 762 zostało ogłoszone zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 8 sierpnia 1949 r. w sprawie używania znaków towarowych przez przedsiębiorstwa gospodarki społecznej.

Za przedsiębiorstwa takie zarządzenie uważa państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, jak również przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, pozostające pod zarządem państwowym oraz przedsiębiorstwa państwospółdzielcze i centrale spółdzielczo-państwowe.

Przedsiębiorstwa powyższe mogą zaopatrywać swe towary w znaki towarowe, jak rysunki, obrazki, wyrazy, litery, liczby, formy plastyczne i inne znaki, które nadają się do odróżnienia towarów wytwarzanych lub sprzedawanych przez przedsiębiorstwo od towarów wytwarzanych lub sprzedawanych przez inne przedsiębiorstwa.

Właściwy minister może ustalić rodzaje towarów, które winny być zaopatrzone w znaki towarowe.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 września 1949 r. i z tą chwilą utraciło moc obowiązującą zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 6 lipca 1948 r. o używaniu znaków towarowych przez przedsiębiorstwa państwowe oraz przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem państwowym, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Min. Przem. i Handlu Nr 14/48, poz. 189 i Nr 22/48, poz. 297.

Udzielanie zamówień na drobne roboty budowlane.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 780 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 12 sierpnia 1949 r. w sprawie udzielania zamówień na drobne roboty budowlane.

Zarządzenie ustala, że za drobne roboty budowlane uważa się roboty inwestycyjne i remontowe o wartości nie przewyższającej łącznie z kosztami materiałów 1.000.000 zł.

Kosztorisy urzędowe drobnych robót budowlanych opracowuje zamawiający, opierając się na cenach stosowanych przy zamówieniach przez Wojewódzkie Wydziały Budowlane lub Dyrekcje Odbudowy. W razie braku podobnych cen zamawiający opiera ceny kosztorysu urzędowego na cenach rynkowych, uzgodnionych z Wojewódzkim Wydziałem Budownictwa.

Kosztorisy urzędowe drobnych robót budowlanych, mających służyć do zaspokojenia doraźnej potrzeby, i o wartości do 100 000 zł. nie wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Wydziałem Budownictwa.

Przy zawieraniu umów z osobami nie wymienionymi w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12/49, poz. 73) na drobne roboty budowlane zamawiający może całkowicie lub częściowo zwolnić je od obowiązku złożenia zabezpieczenia, a nadto w razie uznanej potrzeby może udzielić osobom, podejmującym się wykonania zamówienia, zaliczki w wysokości nie przekraczającej 15% wartości umowy pod zabezpieczenie dostarczonych materiałów.

Do zarządzenia zostały załączone szczegółowe przepisy, określające sposób postępowania przy udzielaniu zamówień na drobne roboty budowlane.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 23 sierpnia 1949 roku.

Dostawy, roboty i usługi na rzecz Skarbu Państwa.

W Monitorze Polskim z dnia 29 sierpnia 1949 roku Nr A-58 pod poz. 786 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 10 sierpnia 1949 r., upoważniające podległe Ministrowi Komunikacji organa do udzielania zamówień w zakresie dostaw i robót osobom nie wymienionym w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

Upoważnienie powyższe obowiązuje do dnia 31 grudnia 1949 r. i uprawnia:

a) Państwowe przedsiębiorstwa robót komunikacyjnych do udzielania zamówień w zakresie robót budowlanych do sumy 1.000.000 zł., zaś w zakresie innych robót, dostaw i usług do sumy 100.000 zł.

b) Centralny Zarząd Przedsiębiorstw Robót Komunikacyjnych do udzielania uprawnień do zamówień nadzorowanym przez siebie przedsiębiorstwom: w zakresie robót i usług dotyczących projektodawstwa inwestycyjnego do sumy 3.000.000 zł.; w zakresie robót budowlanych — do sumy 2.000.000 zł. i w zakresie innych robót, dostaw i usług — do sumy 500.000 zł.

Podatek od nabycia praw majątkowych i dzierżawy najmu.

W Dzienniku Ministerstwa Skarbu Nr. 32 z dnia 6 września 1949 r. pod poz. 211 został ogłoszony okólnik z dnia 25 sierpnia 1949 r. w sprawie podatku od nabycia praw majątkowych z dzierżawy lub najmu.

Okólnik ten został wydany celem uniknięcia wątpliwości, jakie mogą powstać przy interpretacji przepisów art. 1 ust. 1, art. 3 pkt 11 i 12, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 2 i 3, art. 15 ust. 1 pkt 2 i 4 dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o podatku od nabycia praw majątkowych (Dz.U.R.P. Nr. 27 z 1947 r. poz. 106), zmienionego ustawą z 2 lipca 1949 r. (Dz. U.R.P. Nr. 42 z 1949 r. poz. 309) oraz §§ 13 ust. 2 — 4, 21 ust. 3, 22 i 84 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu (Dz. U.R.P. Nr. 59 z 1948 r. poz. 468).

Okólnik przewiduje, szczegółowo omawia i podaje przykłady 23 przypadków, jakie mogą zajść przy ustalaniu podatku od nabycia praw majątkowych, wynikających z umowy najmu lub dzierżawy.

Ponadto okólnik szczegółowo omawia sposób uiszczenia podatku i wskazuje na rygory, jakie powoduje nieuiszczenie lub tylko częściowe uiszczenie należnego podatku.

Grzywny, wymierzone w postępowaniu karno-administracyjnym.

Ministerstwo Handlu Wewnętrznego pismem okólnym Dep. Organ. Nr. O-VII-E3-1023/09/49 z dnia 18 sierpnia 1949 r. stwierdza, że niejednokrotnie grzywny, wymierzone w postępowaniu karno-administracyjnym kierownikom zakładów przedsiębiorstw były pokrywane z funduszy tych jednostek gospodarczych, a nie z własnych środków ukarano.

Ministerstwo zwraca uwagę, że praktyka powyższa, sprzeczna z zasadą odpowiedzialności kierowników podległych im jednostek gospodarczych i przekreślająca celowość sankcji karnej, jest niedopuszczalna, podobnie jak niedopuszczalnym jest kompensowanie grzywny, uiszczonej przez ukarano, w drodze zapomóg, nagród i innych wypłat okolicznościowych.

Prenumerata roczna zł 1.200.— numer pojedynczy zł 100.— Konto PKO W-wa I-7560 „Monitor Spółdzielczy”

Adres: Warszawa, Kopernika 30, tel. 808-87.

Redaguje Komitet. — wydawca: Centralny Związek Spółdzielczy.

Druk PWZG Warszawa, Tamka 3, 11000. Zam. 3194. B-38321.